

Opis predmeta

Zahvaljujući brojnim jezičkim i izvanjezičkim faktorima moderni arapski jezik zauzima visoko mjesto među najuticajnijim jezicima današnjice. S obzirom na to da je komunikacija univerzalna i temeljna ljudska aktivnosti, ona je među najvažnijim kompetencijama koje su potrebne za razvoj cjelokupne osobe i uspjeh u životu, kako s lične tako i s profesionalne tačke gledišta. Komunikacija na arapskom jeziku omogućava interakciju s drugim kulturama i njihovim pripadnicima čime se stvaraju temelji za bolje razumijevanje i prihvaćanje drugog i drugačijeg. Kroz ova iskustva djeca i mlade osobe stječu i produbljuju znanja o drugim kulturama kao i o vlastitoj kulturi i uče se da efikasno djeluju u različitim kulturnim okruženjima jednako se zalažući za poštivanje i uvažavanje vrijednosti svih kultura. Na ovaj način jača se svijest o potrebi prevladavanja predrasuda, uočavanja sličnosti ali i različitosti u kojima je bogatstvo.

Podučavanjem arapskog jezika razvijaju se višejezičnost i međukulturna interakcija kao bitne odrednice modernog čovjeka. Samim tim, učenici u toku nastave napuštaju okvire svoje zajednice i upoznaju nove kulture, nove ljude, ostvaruju komunikaciju, razmjenjuju mišljenja, koriste nove tehnologije za komunikaciju i učenje, povezuju naučeno iz drugih područja i tako obogaćuju sebe kao učenika i kao ličnost. Na tom putu, učenik izgrađuje novi stav prema učenju i koristi refleksiju, svoj „unutrašnji govor“, postaje autonoman u procesu učenja tako što kritički promišlja o djelotvornosti načina na koji uči, prati i vrednuje napredak koji ostvaruje.

Arapski jezik igra značajnu ulogu u razvijanju vrijednosti društva kao zajednice koja njeguje različitosti i inkluzivnosti, te individualnih vrijednosti kao što su aktivno učestvovanje u pluralističkom i demokratskom društvu, saradnja, odgovorno ponašanje, integritet, solidarnost i empatija. Nadalje, znanje ovog jezika omogućava djetetu i mladoj osobi otkrivanje potpuno novih svjetova što pobuđuje znatiželju za novim saznanjima i uključuje ih u cjeloživotno učenje. Na ovaj način oni mogu iskazati svoju kreativnost, kritičko mišljenje, maštovitost i inovativnost s ciljem da se postigne samoostvarenje učenika, odnosno, dosezanje najvišeg stepena razvoja na kojem se postiže samostalnost, izražena emocionalna i socijalna inteligencija.

U kontekstu razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje arapski jezik u mnogome doprinosi kombinacijom predmetnih i generičkih kompetencija, kao što su komunikacijska kompetencija, društvena i građanska kompetencija, kulturna svijest, kreativna i produktivna kompetencija, učiti kako se uči, samoinicijativa i poduzetnička kompetencija te informatička pismenost. Kompetencijski pristup omogućava koncept učenja i podučavanja koji je usmjeren prema osobi i njenim sposobnostima te prevazilaženje instrumentalnog shvaćanja obrazovanja kao procesa u kojem pojedinac postiže određene ciljeve, u proces koji ističe njegov harmoničan razvoj.

S druge strane, iz perspektive predmetno-specifičnih kompetencija, komunikacija na arapskom jeziku podrazumijeva tri procesa:

- receptivni proces kojim se kroz slušanje i čitanje razvijaju vještine razumijevanja na arapskom jeziku,
- interaktivni proces kojim se kroz govor i pisanje razvijaju vještine komuniciranja na arapskom jeziku,
- prezentacijski proces sa fokusom na organiziranje misli i svjesnost o publici prilikom iznošenja informacija.

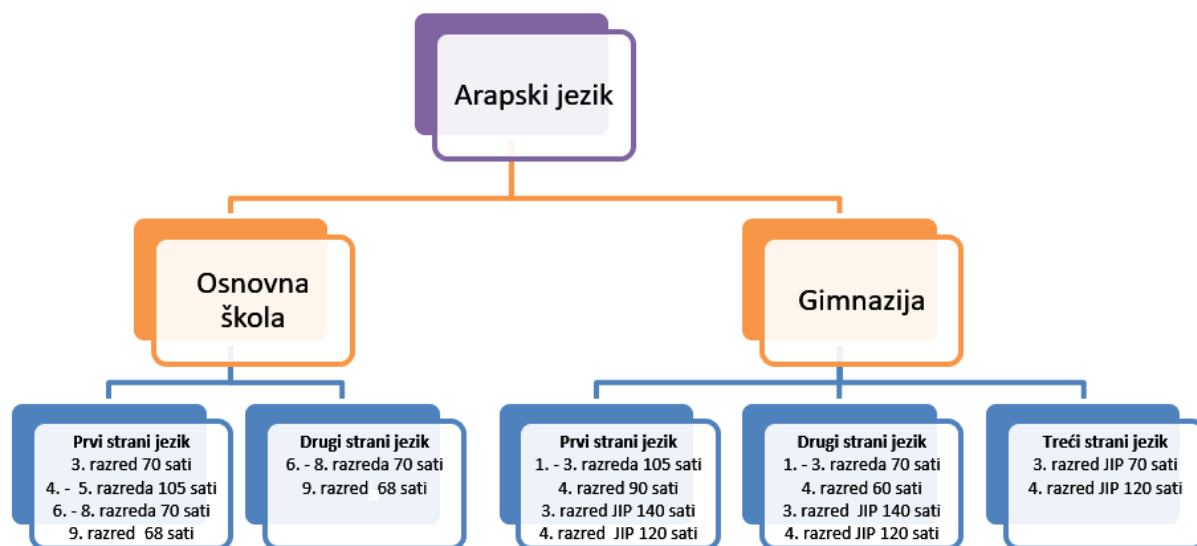
Pored ovih dimenzija važno je naglasiti da se kroz učenje jezika uči i o kulturnom kontekstu jezika, tj. podučavanje jezika je neodvojivo od podučavanja kulture.

Jezik kao sredstvo komunikacije među pripadnicima jedne kulture najvidljiviji je i najčešće korišten izričaj te kulture. Karakteristične odlike kulture mogu biti u vezi s različitim aspektima kao što su svakodnevni život, međuljudski odnosi, vrijednosti, vjerovanja i norme ponašanja, običaji i tradicija, neverbalna komunikacija, itd. Podučavanja kulture je, s jedne strane, orijentirano na znanje i usvajanje informacija o različitim kulturama a, s druge strane, na kontekst i vještine koje treba da ima osoba u stvarnim situacijama kada se traži odgovarajuće kulturno ponašanje.

Predmet Arapski jezik pripada jezičko-komunikacijskom području i u direktnoj je vezi s bosanskim/hrvatskim/srpskim jezikom i književnošću i drugim stranim jezicima s kojima čini ovo područje. Također, samom svojom prirodom, arapski jezik je povezan s ostalim odgojno-obrazovnim područjima. Dok nastavnici podučavaju učenike da komuniciraju na arapskom jeziku oni biraju tematiku o kojoj će se diskutirati i tako uvode različite obrazovne i odgojne teme postižući koherentnost kurikuluma.

U središtu učenja i podučavanja arapskog jezika je učenik koji je uključen u sve faze nastavnog procesa, od planiranja, preko realizacije do vrednovanja i ocjenjivanja u svrhu razvijanja punog potencijala svakog učenika u skladu s njegovim potrebama i interesiranjima te preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje. Za realizaciju navedenog neophodan je visok nivo uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika, odnosno, okruženje za učenje u kojem se potiče slobodno izražavanje mišljenja bez pritiska i straha od neuspjeha. Metode učenja i podučavanja su primjerene dobi učenika, njihovom predznanju, sposobnostima i motivaciji. Učenici se potiču na samostalno učenje, s posebnim fokusom na svijest o prihvaćanju i njegovanju višejezičnosti i suživota u globalnom kontekstu.

Arapski jezik izučava se u osnovnoj školi od 3. do 9. razreda kao prvi strani jezik i od 6. do 9. razreda kao drugi strani jezik te u sva četiri razreda gimnazije kao prvi i drugi strani jezik, te kao treći strani jezik u 3. i 4. razredu u jezičkom izbornom području (JIP). Fond nastavnih sati zavisi od vrste programa i razreda:

Ciljevi učenja i podučavanja predmeta

Osposobljavanje učenika za samostalnu usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku kako u školskom tako i u kontekstu šire društvene zajednice, te digitalnom okruženju s naglaskom na razvijanju višejezičke kompetencije koju diktiraju savremeni uslovi života.

Upoznavanje učenika s kulturnim obilježjima zemalja arapskog govornog područja kao i s njihovim vlastitim kulturama, te razvijanje znanja, vrijednosti i stavova potrebnih za život u multikulturalnom društvu.

Osposobljavanje učenika da samostalno koriste sve raspoložive resurse i strategije za učenje arapskog jezika kao i razvijanje pozitivne radoznalosti i kreativnosti.

Razvijanje sposobnosti uvažavanja mišljenja drugih i drugačijih kao i podsticanje učenika da preuzmu odgovornost za vlastite postupke.

Razvijanje navika usmjerenih ka cjeloživotnom učenju i izgradnji ličnosti sa svim neophodnim osobinama za rad i razvoj u skladu sa zahtjevima savremenog društva.

Oblasna struktura predmetnog kurikuluma

Komunikacijsko-jezička oblast

A

Ova oblast podrazumijeva uspješno usmeno i pisano služenje arapskim jezikom u skladu s različitim kontekstima. Komunikacijsko-jezička oblast podrazumijeva: stjecanje znanja o vokabularu, gramatici, pravopisu, izgovoru u arapskom jeziku, kao i razvijanje sve četiri jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) te razvijanje operativnog znanja za upotrebu stečenog znanja i vještina u adekvatnoj situaciji. Ova oblast pored razvijanja komunikacijskih vještina podrazumijeva i podstiče socijalizaciju te razvoj kreativnosti i kognitivnih sposobnosti.

Slušanje i razumijevanje je aktivni interpretativni proces u kojem slušatelji aktiviraju svoja slušateljska iskustva, njihovo auditivno, sintaktičko, semantičko i pragmatičko znanje, kao i svoje kognitivne sposobnosti. Proces slušanja i razumijevanja se dijeli po fazama: jezičko poimanje (akustički signali, identifikacija i razlikovanje pojedinih glasova, morfema, riječi i rečenica, intonacija); sintaktičko-semantička analiza i interpretacija (predznanje se poredi i sistematizira). Slušanje je orijentisano na razumijevanje značenja, pa je samim tim i semantička komponenta pri obradi informacija vrlo bitna. Očekivanja i predznanje utječu na razumijevanje i interakciju. Vještina slušanja i razumijevanja je preduslov ili uslov za svaki dijalog u svakodnevnom životu i temelj je za napredovanje u usvajanju arapskog jezika.

Govor je sastavni dio ljudske komunikacije. Ona se odvija na dva plana: razumijevanje primljenog sadržaja i verbalno reagovanje na taj sadržaj. Međutim, komunikaciju ne čine samo jezički iskazi, nego i gestikulacija, mimika te paralingvistički fenomeni (pauze, ton, brzina kojom se govori i sl.). U nastavnom procesu razvijanje vještine govora se mora učiti i vježbati, kako bi bilo uspješno i izvan učionice. Govorna vježba ima sintetički karakter, što znači da je ona istovremeno posvećena i vokabularu i izgovoru, pa i gramatičkoj korektnosti. Govor može biti vođeni i slobodni. Kod slobodnog govora u fokusu nije gramatika, više je usmjeren na što uspješniju komunikaciju, dok je vođeni govor, koji se najčešće vježba u učionici, fokusiran i na gramatičku korektnost. Kod vođenog govora vrlo je bitan redoslijed kojim se nastavni sadržaj usvaja, kao i da nastavnik obrati pažnju na tu činjenicu.

Kod vještine govora razlikujemo tri stadija, a to su: reprodukcija (imitiranje, odnosno ponavljanje određenog sadržaja), rekonstrukcija (ponavljanje sadržaja nekog teksta, pri čemu se u prvi plan stavljaju najvažniji iskazi u tekstu, a učenik je slobodniji u odabiru riječi i izraza, udaljava se od teksta) i konstrukcija (učeniku nisu potrebni predlošci, govori slobodno).

Prilikom uvođenja pisanja na arapskom jeziku nastavnik načelno treba razlikovati pisanje kao tehniku, te pisanje da bi se izrazilo tekstom. Specifičnost glasovnog sistema arapskog jezika i arapskog pisma nameće se važnim faktorom koji će uticati na cjelokupnu nastavu Arapskog jezika, posebno u početnoj fazi učenja. Usvajanju glasovnog sistema i arapskog pisma potrebno je prići selektivno i jako obazrivo.

Svijet u kojem živimo podrazumijeva višejezičnost i međukulturnu interakciju, što nameće neophodnost segmenta učenja, upoznavanja i poštivanja različitosti. Ova oblast podrazumijeva da će učenik biti sposoban da objektivno sagleda ono što je slično i ono što je različito među kulturama te da uvažava sagovornika i gradi međukulturni odnos bez stereotipizacije i predrasuda. Učenik razvija svijest i poštovanje prema načinu života drugih ljudi, obrascima ponašanja kojim je uređen njihov svijet i svjetonazorima koji upravljaju njihovim ponašanjem. Ova oblast pomaže učeniku da “živi” arapski jezik u duhu multikulturalnosti, da širi svoje vidike, što mu omogućava uspješnost kako u privatnoj tako i u profesionalnoj sferi života. Za to je potrebno znanje, svjesnost i razumijevanje odnosa između učenikovog svijeta i svijeta arapskih zemalja.

Kultura je sastavni dio svakog pojedinca, a jezik i kultura su usko povezane sastavnice ljudskog postojanja. Jezik služi za izražavanje kulture dok kultura utječe na jezik, oblikuje ga. Dakle, jezik i kultura su dva isprepletena pojma koja se ne mogu razdvajati.

S kulturom, običajima i načinom života izvornih govornika učenici se upoznaju na različite načine: kroz tekstove koji prenose činjenice i daju informacije; autentične tekstove ili simulirano autentične tekstove iz čijeg se konteksta mogu izvući određeni zahtjevi te steći komunikativna kompetencija; tekstove koji omogućavaju uočavanje sličnosti i razlika između vlastite kulture i arapske kulture.

Tokom samog nastavnog procesa razvoj ličnosti i društvene interakcije veoma često se ne posmatra kao centralna aktivnost, ali se definitivno ne smije izostaviti u smislu oblasti koja treba biti uključena u kurikulum za arapski jezik. Razvoj ličnosti učenika se oslanja na društvene, obrazovne i kontekstualne procese od kojih je najvažnija škola. Škola ima ogroman utjecaj na razvoj stava učenika o samom sebi, pri tome posebno naglašavajući razvoj samopoštovanja, socijalne kompetencije, usvajanja univerzalnih vrijednosti, zrelog moralnog rasuđivanja, društvene svijesti i ponašanja, razvoj društvene i lične odgovornosti, metakognitivne kompetencije (učiti kako se uči), samostalnosti i samoostvarenja u učenju jezika.

Dakle, ova oblast, između ostalog, ima fokus na stvaranju saradničke i stvaralačke zajednice, s ciljem podsticanja slobode izražavanja, fleksibilnosti i originalnosti. Tokom podučavanja arapskog jezika poseban akcenat se stavlja na preduzetničku kompetenciju kako bi do izražaja došla jezička kreativnost i produkcija te konstruktivna saradnja u aktivnostima koje traže upotrebu vještina grupnog i timskog rada. S tim u vezi je i razvoj informacijske pismenosti (prikupljanje i korištenje informacija) i digitalne pismenosti (upotreba digitalnih alata u sigurnom okruženju). Učeniku se daju određene informacije o nekom području, te ga se, što je najvažnije, osposobljava da samostalno i kreativno rješava probleme, kako da samostalno dođe do informacija, kako da ih obradi, upotrijebi itd., čime se učenik aktivira i stavlja u fokus nastavnog procesa, što rezultira najvišim stepenom razvoja učenika. U tom kontekstu je bitna i upotreba metakognitivnih strategija i strategija učenja arapskog jezika, koje osposobljavaju učenika da upravlja svojim učenjem i podstiču samostalnost i odgovorno učenje. Također, neophodno je obratiti pažnju i na aktivnosti koje imaju za cilj razvoj empatije i osjećajnosti prema drugima, humanosti, solidarnosti, prijateljstva, što ima ključnu ulogu u stvaranju društvene kohezije i inkluzije.

Odgojno-obrazovni nivo i razred

- Osnovno
- 3

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A Komunikacijsko-jezička oblast

[A.3.1](#)

[A.3.2](#)

[A.3.3](#)

[A.3.4](#)

[A.3.5](#)

[A.3.6](#)

B Međukulturalna oblast

[B.3.1](#)

[B.3.2](#)

[B.3.3](#)

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

[C.3.1](#)

[C.3.2](#)

[C.3.3](#)

A	A.3.1	A.3.2	A.3.3
Komunikacijsko-jezička oblast	Reaguje na vrlo jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja.	Prepoznaje riječi i njihova značenja.	Upotrebljava usvojene riječi i jednostavne rečenice uz pravilan izgovor.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1	SJZ-3.1.1
	Reaguje prilikom slušanja i čitanja gestikulacijama, pokazivanjem, mimikom. Odgovara na vrlo jednostavna pitanja koja su izgovorena sporo i razgovijetno. Daje i slijedi kratak niz uputa uz stalnu pomoć nastavnika.	Identifikuje riječi i povezuje sa slikama ili stvarima. Ilustruje napisanu riječ, numeričke red slika i povezuje ih s riječima. Prepisuje i povezuje napisanu riječ s izgovorenim riječju.	Ponavlja riječi odvojeno i u kratkom nizu (2-3 riječi) prema govornom modelu. Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. Imenuje osobe, radnju, predmete iz svoje okoline uz pravilan izgovor koristeći usvojene riječi.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: porodica, pozdravljanje, oslovljavanje,	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični

čestitanje, dom, igračke, pjesme i brojalice, životinje i kućni ljubimci, dnevni obroci, hrana i piće, odjeća i odijevanje, praznici, boje i brojevi.

Vokabular: bira se u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: jednina i množina

zamjenice: lične zamjenice أنا أنت أنت هو هي نحن, pokazne zamjenice هذا هذه, upitne zamjenice من ما

pridjevi: frekventni opisni pridjevi koji se javljaju uz konkretne pojmove, pridjevi sa značenjem boja

glagoli: upotreba aktivnih frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena أفهم أدرس أقرأ أسمع أجلس أدخل أغسل

prilozi: za mjesto i vrijeme هنا هناك الآن غدا أمس اليوم

brojevi: glavni brojevi od 1 do 10

prijedlozi: primarni على في من إلى

čestice: upitne čestice أين أfirmativne čestica هل أ, negativna čestica لا نعم

veznici: osnovni veznici و ف

rečenica: elementarna rečenica (الجملة الاسمية)

sadržajima za ishod A.3.1.

sadržajima za ishod A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.3.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.3.1.

ličnosti i društvene interakcije.

U prvoj godini učenja arapskog jezika važno je kreirati pozitivno i zabavno okruženje za učenje jezika, a ne o jeziku.

Podučavanje jezičkih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na učenju iz situacije kroz igru i zabavne aktivnosti kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), dopunjavanje, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, crtanje, bojenje i slično, uz vizuelnu podršku.

Gramatičke i leksičke strukture se biraju u skladu s razvojnou dobi učenika i u uskoj su vezi s predloženim i međupredmetnim temama uz postepeno usvajanje i ponavljanje. Cilj je prvenstveno da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom. Postepeno i odmjereno se prelazi na čitanje i prepisivanje/pisanje riječi.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Naglasak je i na stvaranju atmosfere uzajamnog

povjerenja između
nastavnika i učenika ali i
među samim učenicima.

Specifičnost glasovnog
sistema arapskog jezika i
arapskog pisma nameće se
važnim faktorom koji će
uticati na cjelokupnu
nastavu arapskog jezika,
posebno u početnoj fazi
učenja. Usvajanje
glasovnog sistema
arapskog jezika koji se
značajno razlikuje od
sistema b/h/s jezika
potrebno je prići selektivno i
jako obazrivo poštujući
princip od „bližeg ka
daljem“. Na prvom mjestu
preporučuje se
upoznavanje sa glasovima
koji postoje u glasovnom
sistemu b/h/s jezika, a
potom specifičnim
glasovima karakterističnim
za arapski jezik. Posebnu
pažnju potrebno je posvetiti
izgovoru kratkih i dugih
vokala, promjenama u
kvantitetu i kvalitetu
izgovora i njihovom
bilježenju.

	A.3.4 Naglas čita poznate riječi i jednostavne fraze.	A.3.5 Komunicira koristeći najosnovnije riječi i fraze.	A.3.6 Prepisuje usvojene riječi.
	SJZ-2.1.1	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2
	Čita naglas jednostavne riječi ukoliko su napisane pojedinačno, u jednostavnim frazama ili prostim rečenicama ukoliko su vokalizirane. Čita pravilno fraze i proste rečenice ponavljajući za nastavnikom ili prateći audiozapis. Oponaša pravilnu intonaciju prema govornom modelu uz pomoć nastavnika koji vodi računa o dinamici govora.	Razmjenjuje najjednostavne rečenice sa drugom osobom postavljajući pitanja i dajući odgovore. Koristi najjednostavniji vokabular u govornim cjelinama. Učestvuje u kratkim dramatizacijama (2-3 kratke rečenice) uz pomoć nastavnika.	Uz stalnu pomoć nastavnika prepisuje slova arapskog alfabeta u različitim pozicijama (samostalno, inicijalna, medijalna i finalna). Prepisuje dodatne znakove u arapskom pismu i povezuje ih sa slovima u jednu cjelinu. Prepisuje usvojene riječi s ili bez vizuelne podrške. Dopunjava nedostajuća slova u riječima i konstruiše riječi od ponuđenih slova. Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa i razvoja grafomotorike u smislenim aktivnostima (pravi svoj rječnik, piše kratke poruke, čestitke i sl.).
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.3.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.3.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.3.1.
B Međukulturalna oblast	B.3.1 Uočava najosnovnija obilježja arapske kulture.	B.3.2 Pokazuje zanimanje i otvorenost za učenje o drugim kulturama.	B.3.3 Prepoznaje i oponaša osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

[JZK-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-3.3.2](#)

Primjećuje tipična imena arapskog govornog područja.

Imenuje i pravilno izgovara nazive praznika tipičnih za arapsku kulturu.

Prepoznaje iste i slične praznike koji se obilježavaju i u Bosni i Hercegovini.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je iskoristiti znatiželju učenika ovog uzrasta i podsticati ih na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.3.1](#)

Pozitivno reaguje na priče, pjesme, brojalice i slikovnice na arapskom jeziku.

Propituje o navedenim sadržajima.

Pozitivno reaguje na sadržaje i aktivnosti u poznatom kontekstu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.3.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Prepoznaje najosnovnije načine formalnog i neformalnog obraćanja i pozdravljanja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

Uočava načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

Primjereno reaguje u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na arapskom jeziku.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.3.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-3.3.1.

kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.3.1

**Primjenjuje
(meta)kognitivne vještine
i strategije.**

C.3.2

**Identifikuje dostupne
izvore informacija.**

C.3.3

**Razvija kreativnost,
preduzetništvo i
društvenu interakciju.**

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Usmjerava pažnju na najbitnije sadržaje.

Identifikuje različite izvore informacija.

Prepoznaje primjere prijateljskog ponašanja u nastavnim sadržajima.

Uočava sličnosti i razlike između arapskog i b/h/s jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor).

Upoznaje se s udžbenikom, radnom sveskom, digitalnim materijalima uz pomoć nastavnika.

Pokazuje snalažljivost u rješavanju svakodnevnih problema.

Koristi se slobodno arapskim jezikom bez inhibicija.

Prepoznaje najosnovnije oblike IKT-a.

Učestvuje u najjednostavnijim grupnim i timskim aktivnostima te radu u paru.

Izrađuje najjednostavniji plan rada i učenja.

Uz pomoć nastavnika izrađuje neki predmet za izložbu/prodaju.

KLJUČNI SADRŽAJI

KLJUČNI SADRŽAJI

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

**PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA**

**PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA**

**PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA**

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.3.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.3.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika, vizualizacija, korištenje pripremljenih fraza i izraza, podvlačenje nepoznate riječi, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. razne arapske brojalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama, kaligrafskih radova, itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema.

Kreativna i produktivna kompetencija i

preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

- Osnovno
- 4

Godine učenja i podučavanja predmeta: 2

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturalna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.4.1	B.4.1	
A.4.2	B.4.2	C.4.1
A.4.3	B.4.3	C.4.2
A.4.4		C.4.3
A.4.5		
A.4.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.4.1	A.4.2	A.4.3
	Reaguje na jednostavne izraze, instrukcija i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	Prepoznaje i izgovara glasove i riječi u smislenoj cjelini.	Koristi usvojene riječi i rečenice u poznatom kontekstu uz pravilan izgovor.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1	SJZ-3.1.1
	Pokazuje neverbalno razumijevanje gestikuliranjem, pokazivanjem, crtanjem, bojenjem, povezivanjem ilustracija sa tekstom, numerisanjem slijeda slika i rečenica. Pokazuje verbalno razumijevanje i daje kratke odgovore na postavljena pitanja. Ponavlja ono što čuje. Rješava jednostavne zadatke s višestrukim izborom.	Prepoznaje glasove i slova arapskog alfabeta i povezuje ih međusobno. Ponavlja glasove i riječi ukoliko su izgovoreni jasno, sporo i uz podršku. Reprodukuje glasove arapskog jezika i povezuje ih u smislene cjeline višeg reda.	Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. Niže riječi u rečenici na osnovu slikovnog i zvučnog poticaja. Imenuje osobe, radnje, predmete, pojmove te odgovara na pitanja iz poznatog konteksta.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: lično predstavljanje, porodica, kuća i dom, moja okolina (grad i selo), svakodnevni život, škola i slobodno vrijeme, dječja književnost, moja domovina, gradovi i zemlje u arapskom svijetu, hrana i piće, praznici i čestitke. Vokabular: bira se i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.

proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na treći razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Isti su na početnom nivou upoznavanja sa osnovnim vrstama riječi, razlikovanja gramatičke kategorije roda, lica, broja i vremena. Rečenice su na nivou jednostavnih imenskih i glagolskih rečenica proširenih atributom, objektom ili dopunama mjesta i/ili vremena. Učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: jednina i množina, prirodni muški i ženski rod, gramatički ženski rod;

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice هذا هذه ذلك تلك

determinatori: određeni član (لام التعريف)

pridjevi: frekventni opisni pridjevi i pridjevi kojima se iskazuje osjećaji i raspoloženja سعيد حزين غصبان

glagoli: sadašnje vrijeme (المضارع المرفوع), upotreba frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena, upotreba imperativa i prohibitiva أخذ قال خرج فتح

prilozi: za mjesto i vrijeme أمس غدا اليوم قبل الظهر بعد الظهر يمينا يسارا

prijedlozi: primarni ب ل في إلى من prijedlozi على, sekundarni prijedlozi فوق تحت أمام وراء قبل بعد

brojevi: glavni i redni brojevi do 20;

čestice: upitne čestice هل أ
متى أين كم
čestica لا, afirmativna
čestica نعم

veznici: osnovni veznici g
ف ثم

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i na usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika. Kao i u prvoj godini učenja, učenici uče jezik, a ne o jeziku.

Prilikom obrade i uvježbavanja leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati pozitivnu klimu u učionici. Potrebno je ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenih različitim stilovima učenja učenika kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), dopunjavanje, demonstracija, imitacija, pjevanje, recitovanje, igranje uloga, ples, crtanje, bojenje i slično, uz vizuelnu podršku. Broj riječi pri realizaciji datih tema se postepeno proširuje.

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacija. Uz usmeno izražavanje potrebno je posvetiti pažnju i čitanju i pisanju. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.4.1.

prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika te vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje arapskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Naglasak je i na stvaranju atmosfere uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti arapskom izgovoru i pismu kratkih i dugih vokala, promjenama u izgovora istih, kraćenju dugih vokala u izgovoru u pozicijama ispred određenog člana i drugim sličnim pozicijama, kao i asimilaciji određenog člana (لام التعريف) u izgovoru kod tzv. „sunčevih slova/glasova“ (الحروف الشمسية), te izostanku asimilacije u izgovoru kod tzv. „mjesječevih slova/glasova“ (الحروف القمرية). Povezivanje različitih vrsta riječi u funkcionalne cjeline (spojene lične zamjenice, prijedlozi, veznici i sl.) zahtijevaju posebnu pažnju i vrijeme.

A.4.4

Naglas čita rečenice, vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst s poznatim riječima.

A.4.5

Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama uz pravilan izgovor.

A.4.6

Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.

SJZ-2.1.1 SJZ-2.2.3

Čita naglas rečenice, vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst koji je u cijelosti vokaliziran.

Oponaša intonaciju, naglasak i ritam arapskog jezika uz pomoć nastavnika.

Čita i oponaša likove iz poznatog teksta po dodijeljenim ulogama.

SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Razmjenjuje jednostavne rečenice sa drugom osobom postavljajući pitanja i dajući odgovore.

Vodi jednostavan i vrlo kratak dijalog na poznate teme iz okruženja i svakodnevnice uz pomoć nastavnika.

Razmjenjuje lične informacije sa drugim učenicima koristeći naučene obrasce pozdravljanja i predstavljanja.

Učestvuje u kratkim dramatizacijama koristeći nekolicinu kratkih rečenica i uz pomoć nastavnika ili sagovornika.

SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2

Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice uz pomoć nastavnika.

Dopunjava, reda riječi i formira rečenice.

Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih sa ilustracijama.

Dopisuje riječi pored slikovnog prikaza, zamjenjuje ilustracije odgovarajućim riječima.

Koristi osnovne znakove interpunkcije (tačka i upitnik).

Povezuje i spaja riječi u funkcionalne i značenjske cjeline.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.4.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.4.1.

B**Međukulturalna oblast****B.4.1**

Prepoznaje sličnosti i razlike između arapske i vlastite kulture.

B.4.2

Pokazuje zanimanje i otvoreno pristupa sadržajima o arapskoj kulturi.

B.4.3

Razlikuje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-3.3.2](#)

Navodi osnovne informacije o arapskim zemljama (nazivi zemalja, gradova).

Prepoznaje posebnosti porodičnih proslava i načine obilježavanja praznika arapskog kulturnog kruga.

Uočava sličnosti i razlike između praznika i proslava arapskog kulturnog kruga s vlastitom kulturom.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je iskoristiti znatiželju učenika ovog uzrasta i podsticati ih na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.3.1](#)

Postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima te o nepoznatim sadržajima.

Zanima se za svakodnevnicu arapskih vršnjaka.

Pozitivno reaguje na sadržaje i aktivnosti u poznatom kontekstu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.4.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razlikuje načine formalnog i neformalnog obraćanja i pozdravljanja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

Razlikuje primjerene načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

Primjereno reaguje u jednostavnim komunikacijskim situacijama na arapskom jeziku.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.4.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 3.3.1.

da na jednak način
uvažavaju vrijednosti svoje i
arapske kulture.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.4.1

Primjenjuje
(meta)kognitivne vještine
i strategije.

C.4.2

Upotrebljava dostupne
izvore informacija u
skladu s njihovom
namjenom.

C.4.3

Razvija kreativnost,
preduzetništvo i
društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Prepoznaje i povezuje
informacije sa slikom,
pokretom i svojim
iskustvom.

Povezuje riječi koje su
slične u arapskom i b/h/s
jeziku.

Razvija sposobnost
pažljivog slušanja.

Izgrađuje samopouzdanje
korištenjem svojih snaga i
prednosti.

Planira u skladu sa svojim
školskim i vanškolskim
obavezama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije ostvaruju se
istim jezičkim sadržajima s
pomoću kojih se ostvaruju
odgojno-obrazovni ishodi
Komunikacijsko-jezičke i
Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u
oblasti Razvoj ličnosti i
društvene interakcije
ostvaruju se uporedo s
ostvarivanjem ishoda u
Komunikacijsko-jezičkoj
oblasti i Međukulturnoj
oblasti. Prilikom
ostvarivanja ishoda treba
uzeti u obzir da se baziraju
na općepoznatoj Bloomovoj
taksonomiji, koja ljudske

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Pronalazi osnovne
informacije u
najjednostavnijim
sadržajima iz različitih
dostupnih izvora.

Upoznaje se samostalno s
udžbenikom, radnom
sveskom, digitalnim
materijalima.

Upoznaje i upotrebljava
osnovne oblike IKT-a uz
sugestiju nastavnika.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije ostvaruju se istim
jezičkim sadržajima s
pomoću kojih se ostvaruju
odgojno-obrazovni ishodi
Komunikacijsko-jezičke i
Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu C.4.1.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ- 4.3.2.

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-
3.3.2](#)

Iskazuje svoje ideje
slobodno i bez ustezanja.

Učestvuje u zajedničkim
akcijama pomoći drugim
osobama.

Samostalno izrađuje neki
predmet za izložbu/prodaju.

Učestvuje u jednostavnim
grupnim i timskim
aktivnostima te radu u paru.

Kreira slikovni rječnik
najčešćih pojmova.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije ostvaruju se istim
jezičkim sadržajima s
pomoću kojih se ostvaruju
odgojno-obrazovni ishodi
Komunikacijsko-jezičke i
Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu C.4.1.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznice: KMP-
1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-
1.1.3.

osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika, vizualizacija, korištenje pripremljenih fraza i izraza, podvlačenje nepoznate riječi, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. razne arapske brojalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama, kaligrafskih radova, itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se

razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

- Osnovno
- 5

Godine učenja i podučavanja predmeta: 3

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.5.1	B.5.1	
A.5.2	B.5.2	C.5.1
A.5.3	B.5.3	C.5.2
A.5.4		C.5.3
A.5.5		
A.5.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.5.1 Identifikuje glavnu poruku vrlo kratkog i vrlo jednostavnog teksta i reaguje na nju prilikom slušanja i čitanja.	A.5.2 Naglas čita vrlo kratak i vrlo jednostavan tekst bliskog sadržaja.	A.5.3 Razgovara o poznatim sadržajima i temama u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj interakciji.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
	Izdvađa glavnu poruku i likove u slušanom i čitanom tekstu. Razlikuje glavne i sporedne informacije prilikom slušanja i čitanja. Odgovara na kratka pitanja u vezi s poznatim sadržajem pokazujući razumijevanje istog. Postavlja kratka pitanja u vezi s vrlo kratkim i vrlo jednostavnim tekstom, uz pomoć nastavnika ili sagovornika, ukoliko je ista potrebna. Hronološki reda ispremetane ponuđene rečenice nakon čitanja ili slušanja teksta. Razlikuje tačne od netačnih tvrdnji.	Čita naglas vrlo kratak i vrlo jednostavan poznat tekst o svakodnevnim poznatim situacijama uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju ukoliko je isti vokaliziran. Čita naglas vrlo kratak i vrlo jednostavan nepoznat tekst o svakodnevnim poznatim situacijama i poznatim vokabularom ukoliko je isti vokaliziran.	Razgovara s vršnjacima ili nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama koristeći se pitanjima i odgovorima. Učenik slijedi i daje jednostavne upute (npr. za smjer kretanja). Samostalno učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica).
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: predstavljanje sebe i drugih osoba, pozdravljanje i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.

oslovljavanje, čestitanje i zahvaljivanje, škola i nastavni predmeti, moje okruženje, svakodnevni život arapskih vršnjaka, aktivnosti u slobodno vrijeme, zemlje i narodi arapskog svijeta, gradovi i valute, proslave i praznici.

Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na četvrti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. U rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture, upotreba pomoćnog glagola u prošlom vremenu i frekventnih glagola u sadašnjem vremenu. Fraze sa rednim i glavnim brojevima koriste se za pozicioniranje u vremenu kod rasporeda dnevnih aktivnosti, nastavnih časova, razmjene telefonskih brojeva, životne dobi i sl. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: imenice ženskog roda, jednina, pravilna množina muškog i ženskog roda, deklinacije

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice هذا هذه ذلك تلك ذاك تيك أولئك

pridjevi: prisvojni pridjevi i imena relacije (اسم المنسوب), pridjevi sa značenjem boja za muški i ženski rod; frekventni pridjevi kojima se iskazuju osjećaji i raspoloženja

determinatori: određeni član (لام التعريف) i

neodređeni član (التنوين)
kao obilježja
određenosti/neodređenosti

brojevi: glavni brojevi (1-100) i redni brojevi do 20

glagoli: sadašnje vrijeme -
indikativ (المضارع المرفوع),
pomoćni glagol كان u
prefektu, upotreba
pomoćnog glagola u tvorbi
složenih glagolsko-imenskih
predikata

prilozi: frekventni prilozi
mjest, vremena i načina
بطيئاً سريعاً مهلاً جيداً تماماً

prijedlozi: primarni
prijedlozi i najčešći
sekundarni prijedlozi بين
حول عبر فوق تحت مثل قبل
بعد نحو

čestice: upitne čestice هل أ
متى أين كم بكم أي أية
negativne čestice لا ما
afirmativna čestica نعم;

veznici: osnovni veznici و
ف ثم لأن

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i usmenu komunikaciju kroz zabavne aktivnosti, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika, učenici još uvijek ne uče o jeziku. Važno je stvoriti pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje.

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacija. Pored vještine govora i slušanja, posvećuje se pažnja i

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.

razvoju vještina čitanja i pisanja.

Gramatičke i leksičke strukture se i dalje biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i postepeno se proširuju. Pri realizaciji datih i međupredmetnih tema od velike važnosti je postepeno i sistematično proširivanje broja riječi i izraza, s ciljem funkcionalnije upotrebe. Potrebno je ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenim različitim stilovima učenja učenika kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), dopunjavanje, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, recitovanje, igranje uloga, ples, crtanje, bojenje i slično, uz vizuelnu podršku.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje arapskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Naglasak je i na stvaranju atmosfere uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

	A.5.4 Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike.	A.5.5 Prepoznaje značenje riječi, fraza, glagolska vremena iz konteksta vrlo kratkog i vrlo jednostavnog teksta.	A.5.6 Upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice koje se odnose na poznate teme uz pravilan izgovor.
	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike uz pomoć nastavnika ukoliko je to potrebno. Formira jednostavne rečenice prateći model rečenica u obrađenom/poznatom tekstu. Kratko odgovara na pitanja u pisanoj formi. Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu. Piše raspored časova, čestitku, pozivnicu, poruku i sl. koristeći vrlo jednostavne jezičke strukture. Koristi osnovne znakove interpunkcije i pravopisna pravila vezivanja jednosložnih riječi (prijedloga, veznika i sl.)	SJZ-1.2.1 SJZ-1.2.2 SJZ-2.1.2 Prepoznaje značenja ciljanih riječi, fraza i glagolskog vremena. Izdvaža ciljane riječi, fraze, oblike sadašnjeg vremena i glagolsko imenske predikate iz konteksta. Koristi alfabetski štampani ili elektronski dvojezični rječnik.	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 Prepoznaje i izgovara usvojene riječi, fraze i rečenice prema govornom modelu. Primjenjuje pravila kongruencije osnovnih elemenata imenske i glagolske rečenice i lineranu strukturu u afirmativnom, upitnom i odričnom obliku. Daje vlastite primjere koristeći usvojene riječi, fraze i rečenice. Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice koristeći se poznatim riječima i frazama.
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.
B Međukulturna oblast	B.5.1 Prepoznaje i navodi sličnosti i razlike između arapske i vlastite kulture.	B.5.2 Pokazuje zanimanje za usvajanje spoznaja o arapskoj kulturi.	B.5.3 Primjenjuje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-3.3.2](#)

Navodi činjenice o arapskim zemljama i kulturama (nazivi gradova i zemalja, kulturne znamenitosti nazivi valuta i sl.).

Proslavlja praznike koji se zajednički i u arapskoj kulturi i u vlastitoj kulturi u školskom ambijentu, te upoređuje načine njihovog obilježavanja.

Navodi osnovne karakteristike obilježavanja tradicionalnih praznika u vlastitoj kulturi.

Opisuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnicima arapskih vršnjaka i poredi ih s vlastitim.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je iskoristiti znatiželju učenika ovog uzrasta i podsticati ih na otvoren pristup učenju o

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.3.1](#)

Pokazuje zanimanje za kulturu, sport, muziku i slične sadržaje arapske kulture primjerene uzrastu.

Propituje o navedenim sadržajima te samostalno otkriva informacije koje ga zanimaju.

Učenik uočava navike iz svakodnevnice arapskih vršnjaka.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.5.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Primjenjuje načine formalnog i neformalnog pozdravljanja i obraćanja u arapskoj kulturi i vlastitoj kulturi.

Odabire primjerene načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i arapskoj kulturi.

Primjereno reaguje u jednostavnim komunikacijskim situacijama na arapskom jeziku.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.5.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-3.3.1.

drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.5.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

Povezuje pojmove i objašnjenja iz nastavnih sadržaja.

Primjenjuje najjednostavnije strategije učenja arapskog jezika uz sugestiju nastavnika.

Koristi se štampanim i elektronskim dvojezičkim rječnikom uz pomoć nastavnika.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj

C.5.2

Pronalazi neophodne informacije iz dostupnih izvora.

[SJZ-1.3.2](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Prepoznaje i upotrebljava različite dostupne izvore informacija.

Odabire i samostalno upotrebljava jednostavne oblike IKT-a.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.5.1.

Napomena: Pored naprijed

C.5.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Razvija svijest o sebi, o drugima oko sebe i o svojoj individualnosti.

Izrađuje i prezentuje predmete koje je napravio.

Prihvata sve članove grupe i sarađuje s njima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE
ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.5.1.

Napomena: Pored naprijed

oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika, vizualizacija, korištenje pripremljenih fraza i izraza, podvlačenje nepoznate riječi, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. razne arapske brojalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama, kaligrafskih radova, itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno

navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

učenje i usvajanje
međupredmetnih tema.

Kreativna i produktivna
kompetencija i
preduzetništvo mogu se
razvijati i npr. izradom
čestitke, pozivnice, plakata i
slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda
veoma bitna stavka jeste
interakcija učenika s
okruženjem u skladu sa
svojim mogućnostima i
sposobnostima. Samim tim i
realizacija ishoda zahtijeva
usmjerenje k aktivnostima
koje imaju za cilj razvijanje
saradnje, prijateljstva i
zajedništva koji su
neophodni za kvalitetan rad
i koheziju unutar odjeljenja.
Na taj način će se pored
vanjske ponuditi i dovoljno
unutrašnje motivacije za
usvajanje nastavnih
sadržaja a samim tim i
olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 6

Godine učenja i podučavanja predmeta: 4

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.6.1	B.6.1	
A.6.2	B.6.2	C.6.1
A.6.3	B.6.3	C.6.2
A.6.4	B.6.4	C.6.3
A.6.5		
A.6.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.6.1 Prepoznaje suštinu kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.6.2 Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.6.3 Uočava pravilan izgovor, akcenat i intonaciju u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.1	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Prepoznaje glavne poruke/ideje slušanog i čitanog teksta o poznatim temama i svakodnevnim situacijama. Uočava bitne informacije i povezuje ih sa svojim iskustvom prilikom slušanja i čitanja. Predviđa osnovni sadržaj ili suštinu slušanog i čitanog teksta.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe i upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Pravilno izgovara i akcentuje riječi u kratkom i vrlo jednostavnom tekstu. Prepoznaje intonacijska obilježja izjavne, upitne i uzvične rečenice. Uočava potrebu kraćenja dugih vokala u pozicijama zatvorenog sloga, kao i drugim slučajevima u kojima je kraćenje neophodno. Čita kratak i vrlo jednostavan tekst vodeći računa o izgovoru, akcentu i intonaciji.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: škola i školske aktivnosti, zanimanja u porodici, mjesto življenja, kupovina voća i povrća, tradicionalna jela, odijevanje i stanovanje u arapskom svijetu, slobodne aktivnosti. Vokabular: bira se i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.

proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima, postepeno se uvode antonimi i sinonimi.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na peti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Iste karakterizira uvođenje dvojine kod svih vrsta promjenjivih riječi, glagolskog vremena perfekta (الماضي), upotreba glagola u prošlom i sadašnjem vremenu (المرفوع والمنصوب), u rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: dvojina, pravilna množina muškog i ženskog roda, nepravilna množina, deklinacije

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice (u svim brojevima)

pridjevi: očekuje se upotreba fraza sa sljedećim pridjevima: قريب من بعيد عن جميل حار بارد kao i upotreba pridjeva sa značenjem boja, komparacija pridjeva (osnovna)

determinatori: određenost (putem genitivne veze) i neodređenost

brojevi: glavni brojevi (1-100) i cijele stotice (100-1000), redni brojevi do 30

glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), indikativ i konjunktiv sadašnjeg vremena (المضارع المرفوع والمنصوب)

prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina
أمس بالأمس اليوم الآن غدا
صباحا ظهرا مساء ليلا نهارا

kao i priloški upotrijebljeni
brojevi أولا ثانيا ثالثا

prijedlozi: primarni
prijedlozi, sekundarni
prijedlozi نحو بين أمام وراء
حين خلف

čestice: složene upitne
čestice من أين إلي
لا ما negativne čestice, أين
نعم afirmativne čestice, لن
طيب

veznici: و ف ثم أو أم لأن
لذلك

uzvici: يا أه آسف آسفة يا
سلام حقا

morfosintaksičke
strukture: genitivna veza
(الإضافة) sa prostim
strukturama كتاب
الطالب, باب الغرفة
prijedložna sintagma (جر)
frazе posjedovanja, (ومجروح)
التوافر

rečenice: linearna struktura
rečenica proširenih
objektom, atributima i
odredbama mjesta i
vremena.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj
oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

Šesti razred je početak
nove etape u učenju
arapskog jezika.

Učenici manje uče
oponašanjem i
ponavljanjem jezičkih
obrazaca, a više svjesnim
uvidom u njihove zakonitosti
te uočavanjem strukturnih
analogija i zaključivanjem
na osnovu brojnih primjera.
Postepeno stječu osnovna
znanja o jeziku, uz pomoć
nastavnika, koja će potom
primjenjivati samostalno i
funktionalno.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnih ishoda
za navedeni ishod su
identične preporukama u
ishodu A.6.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnih ishoda
za navedeni ishod su
identične preporukama u
ishodu A.6.1.

I u ovom uzrastu vrlo je važna vizualizacija, koja prati rad na leksici i gramatici.

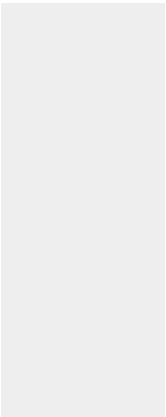
Leksički sadržaji trebaju da budu u skladu s razvojem i dobi učenika, vodeći računa o međupredmetnim temama.

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prezentacije i slično. Posebno je važno zadržati kontinuitet vježbanja i ponavljanja.

Bitno je graditi povjerenje te unijeti vedrinu i opuštenost u nastavu da bi se učenici dodatno motivisali za učenje arapskog jezika i to bez pritiska i straha od greške. Podsticanje samostalnost i kreativnost učenika u procesu učenja utječe na konstantan razvoj jezičkih kompetencija. Također, neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Ostvarivanje ishoda

podrazumijeva primjenu
različitih oblika rada s
naglaskom na rad u paru i
grupi, kojim se svakom
učeniku pruža prilika da
aktivno učestvuje.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ-2.1.2.

	A.6.4 Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	A.6.5 Učestvuje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji o bliskim i uobičajenim sadržajima.	A.6.6 Piše kratak tekst o bliskim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.
	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 Povezuje zadane smjernice i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove. Upotrebljava vrlo jednostavne jezičke strukture da bi povezao dijelove teksta u cjelinu uz povremenu pomoć nastavnika. Prezentira kratak, vrlo jednostavan tekst na poznatu temu na osnovu uzorka, npr. opisuje ljude i stvari, mjesto stanovanja. Ispravlja svoj govor.	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1 Vodi kratke, vrlo jednostavne razgovore uz povremenu pomoć nastavnika i preuzima riječ na primjeren način. Planira i realizuje kratke dijaloge koristeći uobičajene izraze prema namjeni i publici. Postavlja pitanja i daje odgovore o bliskim sadržajima i potrebama. Izražava svoje mišljenje poštujući sagovornika.	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1 Piše kratke i vrlo jednostavne tekstove iz vlastitog iskustva poštujući ortografska pravila. Piše o stvarnim i izmišljenim osobama, npr. opisuje gdje žive i čime se bave. Primjenjuje osnovna načela pisanja uz pomoć nastavnika. Uređuje i ispravlja svoj tekst uz pomoć nastavnika/vršnjaka. Primjenjuje ortografska pravila dok piše vrlo kratak, vrlo jednostavan diktat.
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.6.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.6.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.
B Međukulturna oblast	B.6.1 Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite kulture i kulture arapskog svijeta.	B.6.2 Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama u poznatom kontekstu.	B.6.3 Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika arapskih zemalja u poznatom kontekstu.

Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i kulturi arapskog svijeta.

Navodi primjere karakteristika arapske kulture te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje i identifikuje osnovne činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, muzikom, sportom i sl. arapskih zemalja i kultura.

Izdvađa i prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika.

Uočava važnost učenja stranih jezika.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.6.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u arapskoj kulturi.

Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.6.1.

arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

B.6.4

Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.

SJZ-2.3.2

Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem.

Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa.

Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.6.1.

C
Razvoj

C.6.1

Primjenjuje

C.6.2

Upoznaje se s pravilnom i

C.6.3

Razvija kreativnost,

ličnosti i društvene interakcije	(meta)kognitivne vještine i strategije.	sigurnom upotrebom IKT-a.	preduzetništvo i društvenu interakciju.
	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
	Kreira umne mape pojmova i objašnjenja. Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim). Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima. Odabire i primjenjuje najjednostavnije strategije učenja arapskog jezika.	Prepoznaje ulogu medija i IKT-a. Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a. Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a.	Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima. Kreira plan rada na nekom zadatku. Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru. Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način. Razgovara o jednostavnim društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA
	Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP- 1.1.1, KMP-1.1.2, KMP- 1.1.3.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna

korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 7

Godine učenja i podučavanja predmeta: 5

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.7.1	B.7.1	
A.7.2	B.7.2	C.7.1
A.7.3	B.7.3	C.7.2
A.7.4	B.7.4	C.7.3
A.7.5		
A.7.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.7.1 Tumači sadržaj kratkog i jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.7.2 Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.7.3 Razlikuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u kratkim i jednostavnim tekstovima.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Opisuje radnju kratkog teksta ili pojedinih dijelova teksta prilikom slušanja i čitanja. Objašnjava glavne poruke/ideje slušanog i čitanog sadržaja. Razlikuje ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Razlikuje intonaciju izjavnih, upitnih i uzvičnih rečenica. Izgovara pravilno riječi u rečenici i prilagođava intonaciju govornoj situaciji. Čita kratke i jednostavne tekstove uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: ja i moja porodica, slobodne aktivnosti i hobiji, putovanja, razonoda i zabava, kupovina, vrijeme i vremenski uvjeti, obrazovanje i posao, dom. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi te	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

riječi stranog porijekla.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na šesti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: jednina, dvojina, nepravilna množina, deklinacije, imenice ženskog roda po upotrebi i značenju

zamjenice: lične i pokazne zamjenice

pridjevi: opisni pridjevi, pridjevi relacije, komparacija pridjeva (osnovna)

determinatori: određenost (putem genitivne veze) i neodređenost

brojevi: glavni brojevi do 1000, redni brojevi do 100

glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), skraćeni način (المضارع المجزوم), modalni glagoli أراد و قد استطاع أحب, futur (س سوف)

prilozi: prilozi mjesta, vremena i načina ليلا نهارا غربا شرقا فجأة مساء الغد الشهر القادم

prijedlozi: primarni prijedlozi, sekundarni prijedlozi نحو بين أمام وراء حين خلف

čestice: upitne čestice ماذا متى أين كيف كم بكم أيّ لمن لماذا

veznici: و ف ثم أو أم لأن لذلك لأنّ لذلك مع ذلك

uzvici: npr. يا الله يا ربّ سلام. حقا

morfosintaksičke

struktura: genitivna veza (الإضافة), atributivna sintagma (تركيب الوصف), fraze posjedovanja (التوافر)

rečenice: linearna struktura rečenica proširenih

direktnim i indirektnim objektom, atributima i odredbama mjesta i vremena, kongruencija.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Na ovom nivou učenja aktivnosti pri učenju trebaju i dalje stavljati u fokus učenje arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Učenici stječu znanja o jeziku koja će potom primjenjivati samostalno i funkcionalno.

Leksički sadržaji se trebaju birati u skladu s razvojem i dobi učenika, vodeći računa o međupredmetnim temama.

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, prezentacije i slično.

Preporučuje se dinamična izmjena aktivnosti i podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Također je važno učenike stalno ohrabrivati i podsticati na samostalno učenje. Neophodno je kontinuirano

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.7.1.

davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Važno je uspostaviti pozitivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

	A.7.4	A.7.5	A.7.6
	Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	Učestvuje u kratkom i jednostavnom razgovoru o poznatim temama i uobičajenim situacijama.	Piše kratak tekst o svakodnevnim temama koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.
	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
	Bira vokabular i gramatičke strukture u kratkom govoru o bliskim, poznatim temama. Bira jednostavne jezičke strukture u kratkom govoru da ispriča priču, događaje iz ličnog iskustva kao običan slijed događaja. Opisuje svoju porodicu, uslove života, poznate situacije, svakodnevne aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. Ispravlja svoj govor.	Učestvuje u unaprijed pripremljenom i nepripremljenom kratkom i jednostavnom razgovoru o poznatim temama. Formira proste i složene rečenice s ciljem razmjene informacija, davanja uputa i ostvarivanja društvenog kontakta (pozdravljanje, opraštanje, predstavljanje, zahvaljivanje). Otpočinje, nastavlja i završava kratak i jednostavan razgovor. Preuzima riječ na primjeren način i daje do znanja ako ne uspijeva da prati ono o čemu se govori.	Piše kratke i jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. Piše o svojoj porodici, uslovima života i svakodnevnim aktivnostima. Oblikuje tekst na osnovu ponuđenih riječi na zadanu temu. Primjenjuje osnovna načela pisanja. Uređuje i ispravlja svoj tekst. Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak, vrlo jednostavan diktat.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA
	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.7.1.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.7.1.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.7.1.
			Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SZJ-4.3.1.
B Međukulturna oblast	B.7.1	B.7.2	B.7.3
	Prepoznaje i upoređuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture arapskog svijeta.	Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	Održava jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Identifikuje načine života, običaje i tradicije arapske kultura te opisuje sličnosti i razlike s vlastitom kulturom.

Razlikuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim.

Uočava postojanje zajedničkih interesa i navika vršnjaka u međukulturnom kontekstu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje, izdvaja i povezuje činjenice iz različitih izvora u vezi s geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, muzikom, sportom, važnim ličnostima i sl. arapskih zemalja i kultura.

Prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika po potrebi.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.7.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Razlikuje formalni od neformalnog načina sporazumijevanja i ponašanja u arapskoj kulturi.

Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Uočava važnost poznavanja neverbalnih obrazaca ponašanja u komunikaciji.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.7.1.

poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.7.4

Razlikuje pozitivne međuljudske odnose od negativnih i pristupa učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

SJZ-2.3.2

Daje primjere pozitivnih i negativnih međuljudskih odnosa.

Opisuje razlike između sebe i drugih i prihvaća te razlike bez donošenja vrijednosnog suda.

Prepoznaje osnovne stereotipe o vlastitoj i arapskoj kulturi.

Formira stav o postojanju jednakih prava za pripadnike različitih kultura.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu B.7.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije	C.7.1 Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	C.7.2 Ograničeno upotrebljava pojedine oblike IKT-a primjenjujući pravila za sigurno korištenje.	C.7.3 Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.
	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
	Povezuje nove i stare pojmove radi lakšeg memorisanja. Prepoznaje značenje riječi iz konteksta. Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i objašnjava način njegovog korištenja. Odabire i primjenjuje jednostavne strategije učenja arapskog jezika.	Upotrebljava IKT primjenjujući pravila za sigurno korištenje. Pronalazi informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. Upotrebljava IKT za obogaćivanje vokabulara.	Raspravlja o vrijednosti prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. Preuzima odgovornost za realizaciju aktivnosti u grupi, timu ili paru. Prepoznaje izvodljivu ideju i praktično je realizuje. Sarađuje s vršnjacima u radu na projektnim zadacima. Razgovara o društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA
	Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP- 1.1.1, KMP-1.1.2, KMP- 1.1.3.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna

korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 8

Godine učenja i podučavanja predmeta: 6

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.8.1	B.8.1	
A.8.2	B.8.2	C.8.1
A.8.3	B.8.3	C.8.2
A.8.4	B.8.4	C.8.3
A.8.5		
A.8.6		

A Komunikacijsko- jezička oblast	A.8.1 Analizira jednostavan tekst srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.8.2 Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.8.3 Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcentat i ritam u jednostavnim tekstovima srednje dužine.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Analizira sadržaje slušanog i čitanog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitano sadržaja. Povezuje hronološki slijed događaja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Prilagođava intonaciju kako bi izrazio različit smisao informacije. Uočava riječi kod kojih se bilježe kratki, a izgovaraju dugi vokali i obrnuto. Izgovara pravilno riječi i intonira rečenicu u skladu s govornom situacijom. Prepričava jednostavne tekstove srednje dužine odgovarajućom intonacijom. Čita jednostavan tekst srednje dužine poštujući znakove interpunkcije.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: kupovina, putovanje, sport i zabava, moja domovina, arapski svijet i znamenitosti, arapski i međunarodni kalendar, muzički instrumenti, društvene mreže i svijet komunikacija, zanimljivosti i popularne ličnosti.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.

Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi te riječi stranog porijekla, posebno u domenu savremenih komunikacija.

Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na sedmi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Iste karakteriziraju osnovni tipovi veza, kongruencija i linearna struktura elemenata u osnovnim tipovima rečenice, upotreba prostih glagolskih vremena i pomoćnih glagola. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: nepravilna množina, deklinacije

zamjenice: odnosne zamjenice الذي التي

pridjevi: komparacija pridjeva, relativni i apsolutni superlativ

brojevi: glavni brojevi do 1000, redni brojevi do 100,

glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), sadašnje vrijeme (المضارع المرفوع والمنصوب) (والمجزوم), imperativ (الأمر) i prohibitiv (النهي), pomoćni glagoli كان ليس (upotreba u glagolsko-imenskim predikatima)

prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina أمس بالأمس اليوم الآن غدا صباحا ظهرا مساء ليلا نهارا

prijedlozi: sekundarni أثناء حين قرب

čestice: uvodne rečenične partikule

morfosintaksičke strukture: genitivna veza

(الإضافة), atributivna sintagma (تركيب الوصف), fraze posjedovanja (التوافر), složene imenske strukture كتاب الولد الصغير

rečenice: kongruencija osnovnih elemenata i linearna struktura proširenih objektom, atributima i odredbama mjesta, vremena i načina.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Savremena nastava arapskog jezika stavlja učenika u fokus učenja. Na ovom nivou učenja, aktivnosti treba da podstiču razvijanje slobode izražavanja i kreativnosti.

Leksički i gramatički sadržaji treba da podstiču aktivno uključivanje učenika sa širokim spektrom aktivnosti u kojim će učenici koristiti te jezičke i gramatičke strukture u njihovoj svakodnevnoj komunikaciji.

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.

elektronske
korespondencije s
vršnjacima, prezentacije i
slično.

Preporučuje se dinamična
izmjena aktivnosti i
podsticanje kreativnosti i
inicijative učenika. Također
je važno učenike stalno
ohrabrivati i podsticati na
samostalno učenje.
Neophodno je kontinuirano
davati konstruktivnu i
motivacijsku povratnu
informaciju učenicima o
njihovim postignućima u
procesu ostvarivanja
ishoda.

I na ovom nivou treba istaći
poseban značaj motivacije,
kao i usklađenost nastavnih
sadržaja s uzrastom
učenika i njihovim
okruženjem, vodeći računa
o međupredmetnoj
korelaciji.

Važno je uspostaviti
podsticajnu atmosferu u
razredu razvijajući pozitivne
emotivne odnose i
povjerenje, bez pritiska i
straha od greške.

Preporučuje se
izbjegavanje klasičnih
diktata kako bi se ova
aktivnost usmjerila više na
učenika. Diktat treba da se
koristi kao svrsishodna i
stimulirajuća vježba s ciljem
razvijanja vještine slušanja,
provjere pravopisa, vježbe
upotrebe novog vokabulara
te vježbanja ili usvajanja
novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda
podrazumijeva primjenu
različitih oblika rada s
naglaskom na rad u paru i
grupi, kojim se svakom
učeniku pruža prilika da
aktivno učestvuje.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ-2.1.2.

	A.8.4 Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o poznatim temama.	A.8.5 Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine poznate tematike.	A.8.6 Piše tekst srednje dužine poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.
	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 Govori jednostavan tekst srednje dužine u okviru poznate teme za koju je lično vezan. Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa. Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevne radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. Ispravlja svoj govor.	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1 Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine prema utvrđenim smjernicama. Upotrebljava složene rečenice dok odgovara na pitanja otvorenog tipa. Diskutuje o bliskim temama i bira naučene izraze koje upotrebljava da mu se pojasni značenje ključnih riječi. Otpočinje, nastavlja i završava jednostavan razgovor srednje dužine.	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1 Piše jednostavne tekstove srednje dužine poštujući ortografska pravila. Opisuje događaj, prethodna dešavanja, aktivnosti iz ličnog iskustva. Opisuje nekolicinu vlastitih svakodnevnih situacija koristeći uzorak. Oblikuje priču na osnovu slikovnog predloška. Povezuje i primjenjuje osnovna načela pisanja. Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.
B Međukulturna oblast	B.8.1 Pronalazi i objašnjava sličnosti i razlike između vlastite i kulture arapskog svijeta.	B.8.2 Prikuplja i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	B.8.3 Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Navodi sličnosti i razlike između vlastite i arapske kulture.

Upoređuje i objašnjava razlike između načina života arapskih građana s vlastitim.

Interpretira uočene razlike u kontekstu kultura arapskih zemalja.

Objašnjava aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura.

Samostalno prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama.

Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim ličnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

B.8.4

Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.

[SJZ-2.3.2](#)

Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak.

Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj kulturi i arapskim kulturama na konkretnim primjerima.

Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.8.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

Grafički prikazuje bitne informacije iz nastavnih sadržaja.

Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i istražuje njegov sadržaj.

Objašnjava značenje nepoznatih i višeznačnih

C.8.2

Komunicira upotrebljavajući IKT u sigurnom okruženju.

[SJZ-1.3.2](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Identifikuje različite elektronske komunikacije.

Pronalazi i odabire informacije i sadržaje iz različitih izvora.

Komunicira s nastavnikom/vršnjacima u sigurnom digitalnom okruženju pod nadzorom

C.8.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Zastupa svoje stavove o vrijednostima prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima.

Analizira značaj kreativnosti za lični i društveni razvoj.

Uočava važnost učenja na greškama.

riječi.

Odabire i primjenjuje često korištene strategije učenja arapskog jezika.

nastavnika.

Kreira plan rada za sebe i za svoju grupu na rješavanju projektnih zadataka.

Upoređuje samostalni i grupni, timski i rad u paru.

Razgovara o aktuelnim društvenim temama i spremno iskazuje svoje mišljenje i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja,

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

zajedničko pisanje,
korištenje pripremljenih
fraza i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, podvlačenje
nepoznate riječi, korištenje
poštapalica, izvođenje
zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog,
ima za cilj omogućiti
učenicima kreativnu
upotrebu arapskog jezika
putem raznovrsnih
aktivnosti koje će razvijati
kreativnu i produktivnu
kompetenciju. Namjera je
da razvijanje inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika, a mogu
uključivati npr. poređenje
tradicionalne/narodne
muzike, savremenih
muzičkih pravaca,
tradicionalnih igara/nošnji,
predstavljanje omiljenog
pisca/književnog djela i
slično. Na ovaj način postiže
se bolja međupredmetna
korelacija, koja je bitna za
uspješno učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna
kompetencija i
preduzetništvo mogu se
razvijati i npr. izradom
čestitke, pozivnice, plakata,
snimanjem kratkog videa i
slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda
veoma bitna stavka jeste
interakcija učenika s
okruženjem u skladu sa
svojim mogućnostima i

sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 9

Godine učenja i podučavanja predmeta: 7

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.9.1	B.9.1	
A.9.2	B.9.2	C.9.1
A.9.3	B.9.3	C.9.2
A.9.4	B.9.4	C.9.3
A.9.5		
A.9.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.9.1 Kritički procjenjuje sadržaj teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja i čitanja.	A.9.2 Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.9.3 Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Zaključuje o glavnoj temi, detaljima, informacijama, likovima u slušanom i čitanom tekstu te potkrepljuje svoje mišljenje dokazima iz teksta. Formira vlastito mišljenje o glavnoj poruci slušanog i čitanog teksta, zauzima i brani svoj stav argumentima. Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. Sažima tekstove koji se sastoje od nekoliko pasusa.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Primjenjuje intonaciju, akcenat i ritam u različitim govornim situacijama. Izgovara pravilno riječi i prilagođava rečeničnu intonaciju govornoj situaciji. Pravilno intonira upitne izraze. Čita izražajno poznate i nepoznate tekstove.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: putovanja, prijateljstvo i druženje, konflikti i rješavanje konflikta, dokolica, tradicija, raširena vjerovanja u arapskom svijetu, život ljudi u prošlosti, okoliš i zaštita	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

okoliša, izbor zanimanja,
moja domovina, svijet
budućnosti.

Vokabular: bira se i
proširuje osnovni vokabular
u skladu sa uzrastom i
predloženim temama, vodi
se računa o povezanosti sa
drugim nastavnim
predmetima. Postepeno se
uvode sinonimi i kolokacije,
te riječi stranog porijekla.

Gramatički sadržaji:
ponavljaju se i proširuju u
odnosu na osmi razred, vodi
se računa o postepenom
strukturiranju i povezanosti
sa drugim predmetima,
posebno b/h/s jezikom. Iste
karakteriziraju osnovni
tipovi veza, kongruencija i
linearna struktura
elemenata u osnovnim
tipovima rečenice, upotreba
prostih i složenih glagolskih
vremena. Učenici će koristiti
gramatičke strukture, a ne
učiti o njima

imenice: imenice
„nepotpune deklinacije" عطا
فتى رام

zamjenice: određene i
neodređene odnosne
zamjenice الذي التي ما من

pridjevi: pridjevi
participskog porijekla (اسم
الفاعل واسم المفعول
opisna komparacija

brojevi: distributivni i
neodređeni brojevi بعض عدة

glagoli: složena vremena
pluskvamperfekta (كان قد
كان قد) imperfekta (فعل
يكون قد) i futura II (يفعل
الماضي), pasiv (المجهول والمضارع المجهول

antonimi: upotreba غير عدم

kolokacije: tipa ذو المال
ذات اليوم

čestice: uvodne rečenične
partikule (إن وأخواتها)

**morfosintaksičke
strukture:** složena i
razbijena genitivna veza

(الإضافة)

rečenice: kongruencija osnovnih elemenata i linearna struktura proširenih objektom, atributima, odredbama mjesta, vremena i načina.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

I na ovom nivou nastava arapskog jezika stavlja učenika u fokus učenja. Aktivnosti treba da podstiču razvijanje slobode izražavanja i kreativnosti bez pritiska i straha od greške.

Leksički i gramatički sadržaji treba da podstiču aktivnouključivanje učenikasa širokim spektrom aktivnosti u kojim će učenici koristiti te jezičke i gramatičke strukture u njihovoj svakodnevnoj komunikaciji

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

slično.

Preporučuje se dinamična izmjena aktivnosti i podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Također je važno učenike stalno ohrabrivati i podsticati na samostalno učenje, analiziranje poteškoća u procesu učenja kao i na vrednovanje sopstvenih postignuća i postignuća drugih. S tim u vezi je i neophodnost kontinuiranog davanja konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda. Dakle, i na ovom nivou treba istaći motivaciju, kao ključan faktor učenja te potrebu za usklađivanjem nastavnih sadržaja s uzrastom učenika i njihovim okruženjem, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji.

Bitno je uspostaviti pozitivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.9.4

Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o poznatim temama.

A.9.5

Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog o bliskim temama u poznatim i predvidljivim situacijama.

A.9.6

Piše tekst srednje dužine o poznatim temama koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje širi vokabular u skladu s uzrastom i interesovanjima.

Bira zadane smjernice, priprema i drži uvježban govor konkretne prirode (lični interesi, potrebe, želje).

Iznosi svoje mišljenje i stavove i potkrepljuje ih dokazima, daje objašnjenja i obrazloženja.

Ispravlja svoj govor.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje informacije o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja ako nešto ne razumije.

Razmjenjuje ideje sa sagovornikom, bira bitne detalje da prenese poruku.

Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje, daje prijedloge i reaguje na prijedloge poštujući sagovornika.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše jednostavne i srednje složene tekstove srednje dužine na zadanu ili slobodnu temu poštujući ortografska pravila.

Opisuje stvarne i izmišljene događaje, vlastita i tuđa iskustva.

Istražuje i prikuplja informacije o zadanim temama iz različitih izvora i oblikuje ih u smislenu cjelinu.

Razlikuje formalni i neformalni stil pisanja.

Analizira i primjenjuje osnovna načela pisanja.

Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst.

Primjenjuje ortografska pravila dok piše jednostavan diktat srednje dužine.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE**ISHODA**

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

oblast	Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite i kultura arapskog svijeta.	Prikuplja i analizira informacije o arapskim zemljama i kulturama.	Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između arapske kulture i vlastite kulture.
	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3 Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite i arapske kulture. Poštuje različitosti arapske kulture u odnosu na vlastitu kulturu. Povezuje činjenice i saznanja o drugim kulturama s vlastitom kulturom. Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti. KLJUČNI SADRŽAJI Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3 Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura te pravi poređenja s vlastitom kulturom. Samostalno izlaže prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama. Objašnjava važnost učenja stranih jezika. KLJUČNI SADRŽAJI Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1 Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja između pripadnika arapske kulture s vlastitom kulturom. Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji. KLJUČNI SADRŽAJI Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.

iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.9.4

Analizira kulturno osjetljive svjetonazore i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.

[SJZ-2.3.2](#)

Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose.

Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživlja se u situacije drugih osoba.

Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.9.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.9.2

Upotrebljava IKT za usvajanje nastavnih sadržaja.

C.9.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Sažima informacije iz nastavnih sadržaja u smislene cjeline.

Prikazuje uzročno-posljedičnu vezu među naučenim pojmovima.

Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Upotrebljava IKT za ponavljanje, prezentiranje i uvježbavanje nastavnih sadržaja.

Objašnjava i poredi informacije i sadržaje iz različitih izvora i iskazuje svoje ideje.

Sarađuje s nastavnikom i

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Pokazuje prijateljstvo, saradnju, altruizam, empatiju, i utvrđuje važnost učešća u društvenim aktivnostima.

Povezuje prethodno naučeno s novim znanjem i vještinama.

Analizira značaj kreativnosti

kreira vlastiti pojmovnik za oblast od vlastitog interesa.

Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

vršnjacima pri usvajanju nastavnih sadržaja korištenjem IKT-a.

u procesu prilagođavanja promjenama u društvu.

Preispituje vlastite stavove prema timskom, grupnom i radu u paru.

Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i uvažava mišljenje drugih.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

fraza i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, podvlačenje
nepoznate riječi, korištenje
poštapalica, izvođenje
zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog,
ima za cilj omogućiti
učenicima kreativnu
upotrebu arapskog jezika
putem raznovrsnih
aktivnosti koje će razvijati
kreativnu i produktivnu
kompetenciju. Namjera je
da razvijanje inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika, a mogu
uključivati npr. poređenje
tradicionalne/narodne
muzike, savremenih
muzičkih pravaca,
tradicionalnih igara/nošnji,
predstavljanje omiljenog
pisca/književnog djela i
slično. Na ovaj način postiže
se bolja međupredmetna
korelacija, koja je bitna za
uspješno učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna
kompetencija i
preduzetništvo mogu se
razvijati i npr. izradom
čestitke, pozivnice, plakata,
snimanjem kratkog videa i
slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda
veoma bitna stavka jeste
interakcija učenika s
okruženjem u skladu sa
svojim mogućnostima i
sposobnostima. Samim tim i
realizacija ishoda zahtijeva

usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- I

Godine učenja i podučavanja predmeta: 8

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.I.1	B.I.1	
A.I.2	B.I.2	C.I.1
A.I.3	B.I.3	C.I.2
A.I.4	B.I.4	C.I.3
A.I.5		
A.I.6		
A.I.7		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.I.1 Interpretira srednje složen tekst srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.I.2 Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.I.3 Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.
	SJZ-1.1.1 SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja i podešava akcenat komunikacijskoj svrsi.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: zdravlje i higijena, moda, planeta Zemlja, ovisnosti, zanimanje i karijere, društvene mreže, prijateljstvo, ljudska prava, bogatstvo različitosti, poslovice i narodne mudrosti, književnost i film, kolonijalizam. Vokabular: bira se i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

proširuje vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

ortografija: postojano i nepostojano „hemze“ (همزة القطع وهمزة الوصل)

imenice: imenice „produžene deklinacije“ (الأسماء الخمسة)

čestice: iskazivanje vokativa (النداء)

glagoli: prošireni trokonsonantski oblici (المزيدات الثلاثية), infinitivi (المضارع), pasiv (المجهول), nepravilni glagoli tipa المضاعف, nepravilni glagoli tipa الممهموز

morfosintaksičke

struktura: apsolutna negacija (لا لنفي الجنس)

sintaksa: gramatički i semantički subjekt (الفاعل), direktni i indirektni objekt (وثنائب الفاعل المفعول), direktni i indirektni govor (uz glagole قال أورد روى)

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne

Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 1.1.2.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o svakodnevnim poznatim temama.

Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.

Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom.

Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom.

Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu argumenata.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike.

U razgovoru koristi srednje složene jezičke strukture.

Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih.

Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše srednje složen tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila.

Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje.

Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne.

Koristi pisanje da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava

planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

„autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za

kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.I.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine i bliske tematike.

SJZ-4.3.1

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravljajući i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.I.6.

B Međukulturna oblast

B.I.1

Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.

SJZ-2.3.1

Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim

B.I.2

Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Prepoznaje kulturne specifičnosti arapskih zemalja i poredi ih s vlastitim.

B.I.3

Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.

SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Navodi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama na osnovu spoznaja o očekivanjima

ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini.

Razmatra sadržaje tekstova o arapskim zemljama i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja.

Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima.

Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način

Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda.

Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve.

Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg.

Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.

izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između arapskih kultura i vlastite kulture.

Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.

uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.I.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku.

Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.I.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.I.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.I.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.I.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju.

Povezuje informacije i

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu.

Opisuje i daje primjere

usvajanju nastavnih sadržaja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.

sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata,

letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- II

Godine učenja i podučavanja predmeta: 9

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.II.1	B.II.1	
A.II.2	B.II.2	C.II.1
A.II.3	B.II.3	C.II.2
A.II.4	B.II.4	C.II.3
A.II.5		
A.II.6		
A.II.7		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.II.1 Analizira značenje srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.II.2 Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.II.3 Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila.
	SJZ-1.1.1 SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. Čita tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. Identifikuje intonaciju i akcenat i tumači njihove funkcije prilikom slušanja. Razlikuje standardni arapski jezik od razgovornih varijanti.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: obrazovanje, nauka i tehnologija, znamenitosti arapskog svijeta, historija i književnost Istoka, rekreacija, nafta i tehnološki napredak, sveta mjesta, islamofobija, velikani arapske historije. Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu sa uzrastom i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: imenice mjesta (اسم المكان), imenice oruđa (اسم الآلات)

glagoli: prošireni četverokonsonantski oblici (المزيدات الرباعية), glagoli srca (أفعال القلوب), nepravilni glagoli tipa المثال, nepravilni glagoli tipa الأجوف

čestice: upotreba كل جميع, بعض شبه

morfosintaksičke

struktura: kvazigenitivna veza tipa أكثر خبرة

sintaksa: dopune subjektu ili objektu (التوابع: النعت والتوكيد والبيان والبدل والمعطوف بالحرف), opći objekt (المفعول المطلق), akuzativ mjesta i vremena (المفعول فيه), realna i irealna pogodbena rečenica (الجملة الشرطية), slaganje vremena إن...ف لو...ل

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također,

naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 1.1.2.

uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standardna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4

Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje

A.II.5

Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i

A.II.6

Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim

dugom govoru o opštim i poznatim temama.

nepoznate tematike.

strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama koristeći opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom.

Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja.

Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate i nepoznate tematike.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine poznate i nepoznate tematike.

Učestvuje u spontanom razgovorima srednje dužine i složenosti, daje kratke komentare na mišljenja sagovornika, upoređuje i suprotstavlja alternative.

Koristi odgovarajuće fraze s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila.

Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva.

Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora.

Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnom situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne

situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje

(pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.II.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.

SJZ-4.3.1

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.II.6.

**B
Međukulturna
oblast****B.II.1**

Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.

B.II.2

Istražuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.

B.II.3

Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.

SJZ-2.3.1

Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini.

Analizira sadržaje tekstova o arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim okruženjem.

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskih zemalja i Bosne i Hercegovine.

Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda.

Uočava da je poznavanje

SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika arapskih kultura i vlastite kulture.

Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.

Primjenjuje norme

Uočava navike vršnjaka u arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim.

Tumači ciljane riječi arapskog jezika za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.

jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi.

Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji.

Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.

učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.II.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku.

Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).

Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini arapskih zemalja i u vlastitoj sredini.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.II.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.II.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.II.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.II.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima.

Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje,

Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate.

Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost.

Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

propitivanje, povezivanje sa
znanjem b/h/s jezika i
nekog drugog stranog
jezika, identifikacija glavne
ideje, vizualizacija,
grupisanje sadržaja,
zajedničko pisanje,
korištenje pripremljenih
fraz i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, kreiranje složenica,
korištenje poštapalica,
izvođenje zaključaka itd.
Mnemotehničke vještine se
mogu upotrebljavati za npr.
lakše i brže usvajanje
vokabulara, liste nepravilnih
glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj
omogućiti učenicima
kreativnu upotrebu
arapskog jezika putem
raznovrsnih aktivnosti koje
će razvijati kreativnu i
produktivnu kompetenciju.
Namjera je da razvijanje
inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika a mogu
uključivati npr. organizaciju
Dana arapske poezije ili
Međunarodnog dana
arapskog jezika, analizu
književnih epoha, diskusije
o kaligrafiji, muzici,
kreiranje turističkog vodiča
(po izboru učenika), itd. Na
ovaj način postiže se bolja
međupredmetna korelacija,
koja je bitna za uspješno
učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna
kompetencija i

preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- III

Godine učenja i podučavanja predmeta: 10

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.III.1	B.III.1	
A.III.2	B.III.2	C.III.1
A.III.3	B.III.3	C.III.2
A.III.4	B.III.4	C.III.3
A.III.5	B.III.5	
A.III.6		
A.III.7		
A.III.8		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.III.1 Zaključuje o značenju složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.III.2 Analizira i povezuje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.III.3 Analizira i primjenjuje ortoepska pravila.
	SJZ-1.1.1 SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom. Čita izražajno i tečno koristeći akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. Analizira specifičnosti izgovora varijanti arapskog jezika. Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih elemenata u rečenicama. Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjerima dubleta.* Koristi ZDMG sistem transkripcije ukoliko se radi o adaptaciji arapskog teksta.*
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme:	Ključni sadržaji za navedeni	Ključni sadržaji za navedeni

književne vrste i epohe arapskog jezika, poezija i usmena književnost, prevozna sredstva, globalno zagrijavanje, migracije, zlatno doba arapske civilizacije, drevni gradovi Istoka, politički odnosi i krize u arapskom svijetu, društvene igre, tradicionalna nošnja i običaji.

Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: deminutiv (اسم التصغير)

zamjenice: odnosne zamjenice (određene i neodređene)

brojevi: razlomci i procenti

glagoli: glagoli transformacije (أفعال التحويل), nepravilni glagoli tipa الناقص, nepravilni glagoli tipa اللفیف

sintaksa: akuzativ stanja (الحال), akuzativ uzroka ili svrhe (المفعول له), odnosna rečenica (الصفة والصلة), vremenska i mjesna rečenica, rečenica stanja (الجملة الحالية)

ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od

im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed

jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standarna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 1.1.2.

A.III.4

Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o opštim temama.

A.III.5

Učestvuje u dugom, srednje složenom, razgovoru poznate i nepoznate tematike.

A.III.6

Piše dug tekst koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2](#)

Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o opštim temama u skladu s namjenom i publikom.

Analizira i bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenje vlastitih uvjerenja.

Daje kritičke osvrte o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva.

Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom, srednje složenom razgovoru.

Otpočinje, nastavlja i završava dug, srednje složen razgovor.

U razgovoru koristi složene jezičke strukture.

Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove, razmatra i uvažava drugačije stavove, iznosi hipoteze i odgovara na postavljene hipoteze sagovornika.

Diskutuje bez prethodne pripreme.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše različite vrste dugih, srednje složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila.

Integriše, povezuje i klasifikuje informacije i argumente iz različitih izvora.

Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja.

Formuliše pretpostavke, obrazlaže svoje stavove, navodi različita stajališta i nosi se sa suprotstavljenim argumentima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog

posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili

teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljачke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili

pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SZJ-4.3.1.

A.III.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog srednje složenog teksta.

A.III.8

Pismeno prevodi srednje složen tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto i usmeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik. /JIP

SJZ-4.3.1

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.III.6.

SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1

Pismeno prevodi stručne i književne tekstove srednje složenosti s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto koristeći se rječnikom.

Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i

alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulira leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krase onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

B Međukulturna oblast

B.III.1

Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.

B.III.2

Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.

B.III.3

Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.

[SJZ-2.3.1](#)

Zaključuje o doprinosu vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu.

Integrira sadržaje različitih tekstova o arapskim zemljama i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim.

Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama,

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3](#)

Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama.

Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije.

Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda.

[SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1](#)

Poredi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama u formalnim i neformalnim situacijama.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i

metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u b/h/s jeziku.

Prepoznaje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik i tumači arabizme u b/h/s jeziku.

Razlikuje terminologiju koja se odnosi na korisnike arapskog jezika kao što je: arapski kao maternji jezik, klasični arapski jezik, moderni arapski jezik, kreol jezici i analizira njihove specifičnosti.*

Identifikuje i poredi kulturna obilježja bitna za pojedine arapske zemlje (npr. pravi poređenja između zemalja Arapskog zaljeva i Sjeverne Afrike).*

Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.

Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u arapskim zemljama u odnosu na vlastitu sredinu.

Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskim kulturama i vlastitoj kulturi.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

	B.III.4 Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.		B.III.5 Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog rječnika. /JIP	
	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2		SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2	
	Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku. Analizira kulturne i historijske činjenice o arapskim zemljama kroz djela koja čita. Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi. Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.* KLJUČNI SADRŽAJI Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.		Uočava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita. Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela. KLJUČNI SADRŽAJI Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti. PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.	
C Razvoj ličnosti i društvene interakcije	C.III.1 Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	C.III.2 Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	C.III.3 Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	
	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2	
	Analizira strategije učenja arapskog jezika. Koristi analogije i metafore pri iskazivanju stavova i mišljenja. Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani	Odabire pronađene informacije koristeći IKT alate na osnovu zadatih kriterija. Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene.	Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja. Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto.	

i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika.

Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih.

Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

ideje, vizualizacija,
grupisanje sadržaja,
zajedničko pisanje,
korištenje pripremljenih
fraz i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, kreiranje složenica,
korištenje poštapalica,
izvođenje zaključaka itd.
Mnemotehničke vještine se
mogu upotrebljavati za npr.
lakše i brže usvajanje
vokabulara, liste nepravilnih
glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj
omogućiti učenicima
kreativnu upotrebu
arapskog jezika putem
raznovrsnih aktivnosti koje
će razvijati kreativnu i
produktivnu kompetenciju.
Namjera je da razvijanje
inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika a mogu
uključivati npr. organizaciju
Dana arapske poezije ili
Međunarodnog dana
arapskog jezika, analizu
književnih epoha, diskusije
o kaligrafiji, muzici,
kreiranje turističkog vodiča
(po izboru učenika), itd. Na
ovaj način postiže se bolja
međupredmetna korelacija,
koja je bitna za uspješno
učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna
kompetencija i
preduzetništvo mogu se
razvijati i npr. izradom
pozivnice, plakata,
letka/afiše, brošure,

reklame, snimanjem
kratkog videa, izradom
razrednog bloga,
kreiranjem/prevođenjem
(dijelova) web/FB stranice
škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda
veoma bitna stavka jeste
interakcija učenika s
okruženjem u skladu sa
svojim mogućnostima i
sposobnostima. Samim tim i
realizacija ishoda zahtijeva
usmjerenje k aktivnostima
koje imaju za cilj razvijanje
saradnje, prijateljstva i
zajedništva koji su
neophodni za kvalitetan rad
i koheziju unutar odjeljenja.
Na taj način će se pored
vanjske ponuditi i dovoljno
unutrašnje motivacije za
usvajanje nastavnih
sadržaja, a samim tim i
olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- IV

Godine učenja i podučavanja predmeta: 11

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.IV.1	B.IV.1	
A.IV.2	B.IV.2	C.IV.1
A.IV.3	B.IV.3	C.IV.2
A.IV.4	B.IV.4	C.IV.3
A.IV.5	B.IV.5	
A.IV.6		
A.IV.7		
A.IV.8		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.IV.1 Kritički procjenjuje sadržaj složenog i vrlo složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.IV.2 Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.	A.IV.3 Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.
	SJZ-1.1.1 SJZ-2.1.1 SJZ-2.1.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
	Utvrdjuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.	Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. Pravilno izgovara i akcentira ciljane riječi. Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog. Utvrdjuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju. Analizira specifičnosti izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. Zaključuje o specifičnostima izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na	Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom. Kombinuje bogat leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. Argumentovano iznosi svoje stavove. Prezentuje i opisuje razne tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje. Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.

primjeru dubleta.*

Čita adaptirane tekstualne cjeline arapskog jezika na osnovu ZDMG sistema transkripcije.*

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme: arapski roman i kratka priča, automobilizam, digitalna tehnologija, mediji, zimski i ljetni sportovi, ekonomija, rat i mir, arapsko proljeće, socijalni slojevi, Endelus, uloga islama u arapskom društvu, Ibn Tufejl, Ibn Sina, Ibn Rušd...

Vokabular: bira se i proširuje vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

zamjenice: zamjenica razdvajanja (ضمير الفصل)

glagoli: pomoćni glagoli (كان وأخواتها), fazni glagoli (أفعال الشروع والتقرب), unipersonalni glagoli i izrazi ينبغي أن يجب أن

sintaksa: akuzativ izuzimanja (الاستثناء), specifikativ (التمييز), frazeološko iskazivanje čuđenja (أفعال التعجب), rečenice tipa أما...ف

govorne posebnosti: kolokvijalne fraze i izrazi (التعبيرات الشائعة باللهجات)

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene

interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi,

interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante arapskog jezika, kao što su standarna i kolokvijalne govorne varijante, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnosti i opuštenosti, koje mogu da

interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi

ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 1.1.2.

utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.IV.4

Učestvuje u dugom, složenom, planiranom i neplaniranom razgovoru poznate i nepoznate tematike.

A.IV.5

Piše dug tekst koristeći se složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.

A.IV.6

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog složenog teksta.

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom složenom razgovoru.

Otpočinje, nastavlja i završava dug i složen razgovor.

Učestvuje u dugim spontanim razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje.

Prati složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta.

Argumentovano i s ubjeđenjem diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza.

Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se

[SJZ-4.1.1](#) [SJZ-4.1.2](#) [SJZ-4.2.1](#)

Piše različite vrste dugih, složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila.

Vrednuje i preispituje informacije i argumente iz različitih izvora.

Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izričaj.

Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv.

Kombinuje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se

[SJZ-4.3.1](#)

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda

uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi

uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje

su identične preporukama u ishodu A.IV.5.

se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na pišćevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.IV.7

Analizira i povezuje složene i vrlo složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.

A.IV.8

Pismeno prevodi složen tekst i usmeno prevodi srednje složen tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto. /JIP

[SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2](#)

Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe.

Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu.

Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i

[SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1](#)

Pismeno prevodi složene stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto koristeći se korijenskim dvojezičnim rječnikom.

Konsekutivno prevodi srednje složen tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri

zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

B
Međukulturna
oblast

B.IV.1

Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.

B.IV.2

Procjenjuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.

B.IV.3

Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.

[SJZ-2.3.1](#)

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-](#)

[SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1](#)

4.2.3

Vrednuje doprinos vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu.

Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o arapskim zemljama i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama.

Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za arapske zemlje kao i za Bosnu i Hercegovinu.

Procjenjuje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik.

Kreira listu arabizama u b/h/s jeziku.*

Procjenjuje razloge zašto je moderni arapski jezik direktni izdanak klasičnog arapskog jezika i traži uporište u vanjezičkim i opštim karakteristikama tog jezika.*

Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda.

Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama.

Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg.

Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem.

Procjenjuje multikulturnu interakciju i višjezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u arapskom svijetu u odnosu na vlastitu sredinu.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja.

Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura.

Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura.

Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova

isprepletenost i prožimanje.

B.IV.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj.

Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi.

Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

B.IV.5

Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku koristeći se korijenskim dvojezičkim rječnikom. /JIP

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Objašnjava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita.

Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.IV.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja

C.IV.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Priprema kriterije i analizira dobijene informacije

C.IV.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i

arapskog jezika.

Kombinira različite strategije učenja u skladu sa zadatkom.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.

korištenjem IKT alata za obradu informacija.

Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.

primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti.

Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja arapskog jezika.

Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli.

Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 6

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.6.1	B.6.1	C.6.1
A.6.2	B.6.2	C.6.2
A.6.3	B.6.3	C.6.3
A.6.4	B.6.4	
A.6.5		
A.6.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.6.1 Reaguje na jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	A.6.2 Prepoznaje najjednostavnije jezičke strukture iz konteksta vrlo kratkog teksta.	A.6.3 Oponaša i primjenjuje pravilan izgovor i intonaciju usvojenih riječi i rečenica.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Reaguje neverbalno gestikuliranjem, pokazivanjem, povezivanjem ilustracija s tekstom, numerisanjem slijeda slika i rečenica i sl. Reguje verbalno, samostalno daje kratke odgovore na jednostavna pitanja, ponavlja ono što čuje, glumi, imitira po dodijeljenim ulogama i sl. Daje i slijedi kratke i jednostavne upute.	Identifikuje i izgovara riječ prema slikovnom prikazu. Izdvađa ciljane jezičke strukture i prepoznaje njihovo značenje. Prepoznaje i povezuje napisanu riječ s izgovorenom riječi. Prepoznaje slova arapskog alfabeta i povezuje izgovoreni glas s grafičkim prikazom istog. Ponavlja glasove arapskog alfabeta i reprodukuje ih kroz pjesme.	Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. Oponaša pravilan izgovor i intonaciju prema govornom modelu dok čita riječi i jednostavne rečenice. Čita i pravilno izgovara i intonira vrlo kratak tekst uz pomoć nastavnika. Čita i oponaša likove iz poznatog teksta po dodijeljenim ulogama.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme:porodica, pozdravljanje, oslovljavanje, čestitanje, dom, životinje i kućni ljubimci, dnevni obroci, hrana i piće, odjeća i odijevanje, svakodnevne aktivnosti, praznici, boje i brojevi.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.
	Vokabular: bira se u skladu		

s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: jednina i množina

zamjenice: lične zamjenice أنا أنتَ أنتِ هو هي نحن, pokazne zamjenice هذا, upitne zamjenice من هذه ما

pridjevi: frekventni opisni pridjevi koji se javljaju uz konkretne pojmove, pridjevi sa značenjem boja

glagoli: upotreba aktivnih frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena أفهم أدرس أقرأ أسمع أجلس أدخل أغسل

prilozi: za mjesto i vrijeme هنا هناك الآن غدا أمس اليوم

brojevi: glavni brojevi od 1 do 10

prijedlozi: primarni على في من إلى prijedlozi

čestice: upitne čestice أين أfirmativne čestica هل أ لا negativna čestica نعم

veznici: osnovni veznici و ف

rečenica: elementarna rečenica (الجملة الاسمية)

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Šesti razred je početak učenja arapskog jezika kao drugog stranog jezika što znači da učenici već imaju

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.

trogodišnje iskustvo u učenju prvog stranog jezika. Ovo iskustvo, kao i zanimanje koje učenici po pravilu pokazuju na početku učenja novog stranog jezika, treba iskoristiti da se olakša učenje i probudi želja za daljim učenjem arapskog jezika. Obraduju se iste ili vrlo slične teme kao u prvim godinama učenja prvog stranog jezika, međutim, pristup je različit zbog uzrasta u kojem se počinje s učenjem prvog, odnosno drugog stranog jezika. Na ovom uzrastu učenici dobijaju svjestan uvid u zakonitosti arapskog jezika.

Gramatičke i leksičke strukture se biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i u uskoj su vezi s predloženim i međupredmetnim temama uz postepeno usvajanje i ponavljanje. Primarni cilj je da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom, dakle fokus je na usmenoj komunikaciji primjerenoj uzrastu. Postepeno i odmjereno prelaziti na čitanje i prepisivanje/pisanje riječi i vrlo kratkih, jednostavnih rečenica.

Podučavanje jezičkih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na učenju iz situacije kroz zabavne aktivnosti kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta i slično, uz vizuelnu podršku.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i

grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Važno je uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i između samih učenika.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

	A.6.4 Koristi se usvojenim riječima, frazama i rečenicama u vrlo kratkom govoru.	A.6.5 Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama.	A.6.6 Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.
	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice sastavljene od usvojenih riječi i fraza. Daje vlastite primjere tako što upotrebljava, usvojene riječi, fraze i rečenice. Niže riječi u rečenicu na osnovu slikovnog i zvučnog predloška. Imenuje osobe, radnju, predmete, pojmove u poznatom kontekstu.	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1 Razmjenjuje najjednostavnije rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore. Razmjenjuje lične informacije s vršnjacima koristeći naučene obrasce predstavljanja. Učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica) uz pomoć nastavnika ili sagovornika.	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 Tačno i uredno piše slova arapskog alfabeta doraditi. Dopunjava, reda riječi i formira rečenicu. Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih s ilustracijama, dopisuje riječ pored slikovnog prikaza, mijenja ilustracije odgovarajućim riječima i sl. Formira jednostavne rečenice prateći model obrađenih/usvojenih rečenica. Koristi najčešće znakove interpunkcije. Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa u smislenim aktivnostima, pravi svoj rječnik, raspored časova, čestitke i sl. uz pomoć nastavnika.
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.6.1.
B Međuklutarina oblast	B.6.1 Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite i kulture arapskog svijeta.	B.6.2 Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama u poznatom kontekstu.	B.6.3 Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika arapskih zemalja u poznatom kontekstu.

Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i arapskim kulturama.

Navodi primjere karakteristika arapskih kultura te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje i identifikuje osnovne činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitektura, gastronomija, muzikom, sportom i sl. arapskih zemalja i kultura.

Izdvađa i prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika.

Uočava važnost učenja stranih jezika.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u arapskoj kulturi.

Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.

kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.6.4

Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.

SJZ-2.3.2

Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem.

Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa.

Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.6.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.6.1
Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.6.2
Upoznaje se s pravilnom i sigurnom upotrebom IKT-a.

C.6.3
Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Kreira umne mape pojmova i objašnjenja.

Uočava sličnosti i razlike između arapskog i b/h/s jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor).

Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim).

Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima.

Odabire i primjenjuje najjednostavnije strategije učenja arapskog jezika.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Prepoznaje ulogu medija i IKT-a.

Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a.

Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora.

Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima.

Kreira plan rada na nekom zadatku.

Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru.

Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način.

Razgovara o jednostavnim društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.6.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštalice, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za

kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 7

Godine učenja i podučavanja predmeta: 2

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.7.1	B.7.1	
A.7.2	B.7.2	C.7.1
A.7.3	B.7.3	C.7.2
A.7.4	B.7.4	C.7.3
A.7.5		
A.7.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.7.1 Prepoznaje suštinu vrlo kratkog i kratkog te vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.7.2 Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom i vrlo kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.7.3 Uočava pravilan izgovor, akcenat i intonaciju u vrlo kratkim i kratkim te vrlo jednostavnim tekstovima.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Razlikuje glavne od sporednih informacija i prepoznaje glavne poruke/ideje slušanog i čitanog teksta o poznatim temama i svakodnevnim situacijama. Uočava bitne informacije i povezuje ih sa svojim iskustvom prilikom slušanja i čitanja. Predviđa osnovni sadržaj ili suštinu slušanog ili čitanog teksta.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Pravilno izgovara i akcentuje riječi u vrlo kratkom i kratkom te vrlo jednostavnom tekstu. Uočava promjenu izgovora dugih vokala. Čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst vodeći računa o izgovoru, akcentu i intonaciji.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: lično predstavljanje, porodica, kuća i dom, moja okolina (grad i selo), svakodnevni život, škola i slobodno vrijeme, dječja književnost, moja domovina, gradovi i zemlje u arapskom svijetu, hrana i piće, praznici i čestitke. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na šesti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Isti su na početnom nivou upoznavanja sa osnovnim vrstama riječi, razlikovanja gramatičke kategorije roda, lica, broja i vremena. Rečenice su na nivou jednostavnih imenskih i glagolskih rečenica proširenih atributom, objektom ili dopunama mjesta i/ili vremena. Učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: jednina i množina, prirodni muški i ženski rod, gramatički ženski rod;

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice هذا هذه ذلك تلك

determinatori: određeni član (لام التعريف)

pridjevi: frekventni opisni pridjevi i pridjevi kojima se iskazuje osjećaji i raspoloženja سعيد حزين غصبان

glagoli: sadašnje vrijeme (المضارع المرفوع), upotreba frekventnih glagola u prvom licu sadašnjeg vremena, upotreba imperativa i prohibitiva أخذ قال خرج فتح

prilozi: za mjesto i vrijeme أمس غدا اليوم قبل الظهر بعد الظهر يمينا يسارا

prijedlozi: primarni ب ل في إلى من prijedlozi على, sekundarni prijedlozi فوق تحت أمام وراء قبل بعد

brojevi: glavni i redni brojevi do 20;

čestice: upitne čestice هل أ
متى أين كم
čestica لا, afirmativna
čestica نعم

veznici: osnovni veznici g
ف ثم

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje i usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje arapskog jezika. U sedmom razredu arapski kao drugi strani jezik se manje uči oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, učenici se podstiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera. Učenici svjesno stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem vještina slušanja, čitanja, govora i pisanja. Između usmenih i pisanih aktivnosti treba nastojati uspostaviti finu ravnotežu u pozitivnoj i zabavnoj atmosferi za učenje.

Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji.

Prilikom obrade i uvježbavanja leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati podsticajnu klimu u učionici i ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenih različitim stilovima učenja učenika. Preporučuju se sljedeće

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.

aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalози, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, prezentacije i slično, uz vizuelnu podršku.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. S tom u vezi je i uspostavljanje međusobnog povjerenja između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje arapskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju arapskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

A.7.4

Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u vrlo kratkom i kratkom govoru o poznatim temama.

A.7.5

Učestvuje u vrlo kratkoj i kratkoj te vrlo jednostavnoj govornoj interakciji o bliskim i uobičajenim sadržajima.

A.7.6

Piše vrlo kratak i kratak tekst o bliskim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Povezuje zadane smjernice i govori vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama.

Upotrebljava vrlo jednostavne jezičke strukture da bi povezao dijelove teksta u cjelinu uz povremenu pomoć nastavnika.

Prezentuje vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst na poznatu temu na osnovu uzorka, npr. opisuje ljude i stvari, mjesto stanovanja i sl.

Ispravlja svoj govor.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Vodi vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne razgovore uz povremenu pomoć nastavnika i preuzima riječ na primjeren način.

Razgovara s vršnjacima/nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama koristeći usvojena pitanja i dajući usvojene odgovore.

Planira i realizuje kratke dijaloge koristeći uobičajene izraze prema namjeni i publici.

Otpočinje, nastavlja i završava vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan razgovor.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst poštujući ortografska pravila.

Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu.

Primjenjuje osnovna načela pisanja.

Uređuje i ispravlja svoj tekst uz pomoć nastavnika/vršnjaka.

Primjenjuje ortografska pravila dok piše vrlo kratak i vrlo jednostavan diktat.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.7.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

B Međukulturna oblast	B.7.1	B.7.2	B.7.3
	Prepoznaje i upoređuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i kulture arapskog svijeta.	Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	Održava jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.
	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
	Identifikuje načine života, običaje i tradicije arapske kulture te opisuje sličnosti i razlike s vlastitom kulturom. Razlikuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim. Uočava postojanje zajedničkih interesa i navika vršnjaka u međukulturnom kontekstu.	Istražuje, izdvaja i povezuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, muzikom, sportom, važnim ličnostima i sl. arapskih zemalja i kultura. Prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika po potrebi.	Razlikuje formalni od neformalnog načina sporazumijevanja i ponašanja u arapskoj kulturi. Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. Uočava važnost poznavanja neverbalnih obrazaca ponašanja u komunikaciji.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA
	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.7.4

Razlikuje pozitivne međuljudske odnose od negativnih i pristupa učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

[SJZ-2.3.2](#)

Daje primjere pozitivnih i negativnih međuljudskih odnosa.

Opisuje razlike između sebe i drugih i prihvaća te razlike bez donošenja vrijednosnog suda.

Prepoznaje osnovne stereotipe o vlastitoj i arapskim kulturama.

Formira stav o postojanju jednakih prava za pripadnike različitih kultura.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.7.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.7.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

Povezuje nove i stare pojmove radi lakšeg memorisanja.

Prepoznaje značenje riječi iz konteksta.

Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i

C.7.2

Ograničeno upotrebljava pojedine oblike IKT-a primjenjujući pravila za sigurno korištenje.

[SJZ-1.3.2](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Upotrebljava IKT primjenjujući pravila za sigurno korištenje.

Pronalazi informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora.

Upotrebljava IKT za

C.7.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Raspravlja o vrijednosti prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima.

Preuzima odgovornost za realizaciju aktivnosti u grupi, timu ili paru.

elektronskim)i objašnjava način njegovog korištenja.

Odabire i primjenjuje jednostavne strategije učenja arapskog jezika.

obogaćivanje vokabulara.

Prepoznaje izvodljivu ideju i praktično je realizuje.

Sarađuje s vršnjacima u radu na projektnim zadacima.

Razgovara o društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza,

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.7.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP- 1.1.1, KMP-1.1.2, KMP- 1.1.3.

parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje

saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 8

Godine učenja i podučavanja predmeta: 3

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.8.1	B.8.1	C.8.1
A.8.2	B.8.2	C.8.2
A.8.3	B.8.3	C.8.2
A.8.4	B.8.4	C.8.3
A.8.5		
A.8.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.8.1 Tumači sadržaj kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.8.2 Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.8.3 Razlikuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Opisuje radnju kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja. Objašnjava glavne poruke/ideje slušanog i čitanog sadržaja. Povezuje hronološki slijed događaja. Razlikuje ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Razlikuje intonaciju izjavnih, upitnih i uzvičnih rečenica. Izgovara pravilno riječi u rečenici i prilagođava intonaciju govornoj situaciji. Čita kratak i vrlo jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: predstavljanje sebe i drugih osoba, pozdravljanje i oslovljavanje, čestitanje i zahvaljivanje, škola i nastavni predmeti, moje okruženje, svakodnevni život arapskih vršnjaka, aktivnosti u slobodno vrijeme, zemlje i narodi arapskog svijeta, gradovi i valute, proslave i praznici. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.

predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na sedmi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. U rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture, upotreba pomoćnog glagola u prošlom vremenu i frekventnih glagola u sadašnjem vremenu. Fraze sa rednim i glavnim brojevima koriste se za pozicioniranje u vremenu kod rasporeda dnevnih aktivnosti, nastavnih časova, razmjene telefonskih brojeva, životne dobi i sl. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: imenice ženskog roda, jednina, pravilna množina muškog i ženskog roda, deklinacije

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice هذا هذه ذلك تلك ذاك تيك أولئك

pridjevi: prisvojni pridjevi i imena relacije (اسم المنسوب), pridjevi sa značenjem boja za muški i ženski rod; frekventni pridjevi kojima se iskazuju osjećaji i raspoloženja

determinatori: određeni član (لام التعريف) i neodređeni član (التنوين) kao obilježja određenosti/neodređenosti

brojevi: glavni brojevi (1-100) i redni brojevi do 20

glagoli: sadašnje vrijeme - indikativ (المضارع المرفوع), pomoćni glagol كان u prefektu, upotreba pomoćnog glagola u tvorbi složenih glagolsko-imenskih predikata

prilozi: frekventni prilozi
mjest, vremena i načina
بطيئاً سريعاً مهلاً جيداً تماماً

prijedlozi: primarni
prijedlozi i najčešći
sekundarni prijedlozi بين
حول عبر فوق تحت مثل قبل
بعد نحو

čestice: upitne čestice هل أ
متى أين كم بكم أي أية
negativne čestice لا ما
afirmativna čestica نعم;

veznici: osnovni veznici g
ف ثم لأن

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj
oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

U ovoj godini učenja treba
usmjeriti pažnju na
razumijevanje i usmenu
komunikaciju kroz zabavne
aktivnosti, koje imaju za cilj
da pobude, razviju i
podržavaju
zainteresovanost za učenje
jezika. Arapski kao drugi
strani jezik se u osmom
razredu osnovne škole sve
manje uči oponašanjem i
ponavljanjem jezičkih
obrazaca, učenici se
podstiču na uočavanje
strukturnih obrazaca i
zaključivanje na temelju
brojnih primjera.

Podučavanje jezičkih
sadržaja temelji se na
učenju iz situacije, odnosno
govornoj i pisanoj
komunikaciji. Pored vještine
govora i slušanja, naglasak
se daje i na razvoj vještina
čitanja i pisanja.

Gramatičke i leksičke
strukture se i dalje biraju
primjereno razvojnoj dobi
učenika i postepeno se
proširuju, vodeći računa o

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu A.8.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu A.8.1.

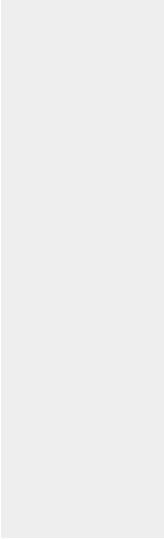
međupredmetnoj korelaciji.
Pri realizaciji datih tema od
velike važnosti je
sistematično proširivanje
broja riječi i izraza, s ciljem
funkcionalnije upotrebe.

Preporučuju se sljedeće
aktivnosti: pantomima,
mimika i gestikulacija,
jezičke igre, demonstracija,
imitacija, pjevanje, igranje
uloga, ples, dijalози,
recitovanje, dopunjavanje
teksta,
povezivanje/rekonstruisanje
redoslijeda dijelova priče ili
teksta, prepričavanje
događaja ili situacija uz
pomoć slika ili pitanja,
pisanje kraja priče koji
nedostaje, razmjena
elektronske
korespondencije s
vršnjacima, prezentacije i
slično.

Preporučuje se
izbjegavanje klasičnih
diktata kako bi se ova
aktivnost usmjerila više na
učenika. Diktat treba da se
koristi kao svrsishodna i
stimulirajuća vježba s ciljem
razvijanja vještine slušanja,
provjere pravopisa, vježbe
upotrebe novog vokabulara
te vježbanja ili usvajanja
novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda
podrazumijeva primjenu
različitih oblika rada s
naglaskom na rad u paru i
grupi, kojim se svakom
učeniku pruža prilika da
aktivno učestvuje. Važno je
uspostaviti pozitivne odnose
bazirane na povjerenju
između učenika i nastavnika
kao i između samih učenika

Pobuđivanje i razvijanje
motivacije za učenje
arapskog jezika,
samopouzdanja i radnih
navika kao i samostalnost u
radu u školi i kod kuće je u
ovom periodu veoma
važno. Naglasak je na
učenju arapskog jezika bez
pritiska i straha od greške,
uz punu slobodu

neverbalnog i verbalnog izražavanja u dinamičnom i zabavnom okruženju za učenje. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

	A.8.4 Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	A.8.5 Učestvuje u kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama i uobičajenim situacijama.	A.8.6 Piše kratak tekst o svakodnevnim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.
	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1 Bira vokabular i gramatičke strukture u kratkom govoru o bliskim, poznatim temama. Povezuje jednostavne jezičke strukture u kratkom govoru da ispriča priču, događaj iz ličnog iskustva kao običan slijed događaja. Opisuje svoju porodicu, uslove života, poznate situacije i svakodnevne aktivnosti. Ispravlja svoj govor.	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1 Učestvuje u unaprijed pripremljenom i nepripremljenom kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama. Formira proste i složene rečenice s ciljem razmjene informacija, davanja uputa i ostvarivanja društvenog kontakta (pozdravljanje, opraštanje, predstavljanje, zahvaljivanje). Otpočinje, nastavlja i završava kratak i vrlo jednostavan razgovor. Preuzima riječ na primjeren način i daje do znanja ako ne uspijeva da prati ono o čemu se govori.	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1 Piše kratke i vrlo jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. Piše o svojoj porodici, uslovima života i svakodnevnim aktivnostima. Oblikuje tekst na osnovu ponuđenih riječi na zadanu temu. Primjenjuje osnovna načela pisanja. Uređuje i ispravlja svoj tekst. Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i vrlo jednostavan diktat.
	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	KLJUČNI SADRŽAJI Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1.	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.
B Međukulturna oblast	B.8.1 Pronalazi i objašnjava sličnosti i razlike između vlastite i kulture arapskog svijeta.	B.8.2 Prikuplja i istražuje informacije o arapskim zemljama i kulturama.	B.8.3 Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Navodi sličnosti i razlike između vlastite kulture i arapskih kultura.

Upoređuje i objašnjava razlike između načina života arapskih građana s vlastitim.

Interpretira uočene razlike u kontekstu kultura arapskih zemalja.

Objašnjava aktivnosti svojstvene svakodnevnici arapskih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura.

Samostalno prezentuje prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama.

Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim ličnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

B.8.4

Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.

[SJZ-2.3.2](#)

Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak.

Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj kulturi i arapskim kulturama na konkretnim primjerima.

Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.8.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.8.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

Grafički prikazuje bitne informacije iz nastavnih sadržaja.

Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i istražuje njegov sadržaj.

Objašnjava značenje nepoznatih i višeznačnih riječi.

C.8.2

Komunicira upotrebljavajući IKT u sigurnom okruženju.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Identifikuje različite elektronske komunikacije.

Pronalazi i odabire informacije i sadržaje iz različitih izvora.

Komunicira s nastavnikom/vršnjacima u sigurnom digitalnom okruženju pod nadzorom nastavnika.

C.8.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Zastupa svoje stavove o vrijednostima prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima.

Analizira značaj kreativnosti za lični i društveni razvoj.

Uočava važnost učenja na greškama.

Kreira plan rada za sebe i

Odabire i primjenjuje često korištene strategije učenja arapskog jezika.

za svoju grupu na rješavanju projektnih zadataka.

Upoređuje samostalni i grupni, timski i rad u paru.

Razgovara o aktuelnim društvenim temama i spremno iskazuje svoje mišljenje i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje,

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.8.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa

svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Osnovno
- 9

Godine učenja i podučavanja predmeta: 4

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.9.1	B.9.1	C.9.1
A.9.2	B.9.2	C.9.2
A.9.3	B.9.3	C.9.2
A.9.4	B.9.4	C.9.3
A.9.5		
A.9.6		

A Komunikacijsko- jezička oblast	A.9.1 Analizira i povezuje sadržaje kratkih i jednostavnih tekstova prilikom slušanja i čitanja.	A.9.2 Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkim tekstovima prilikom slušanja i čitanja.	A.9.3 Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcent, ritam u kratkim i jednostavnim tekstovima.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Analizira sadržaje slušanog i čitanog kratkog i jednostavnog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitane sadržaja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Prilagođava intonaciju kako bi izrazio različit smisao informacije. Uočava riječi koje se isto izgovaraju a imaju različito značenje i različito se pišu. Izgovara pravilno riječi i intonira rečenicu u skladu s govornom situacijom. Čita kratak i jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcent, ritam i intonaciju.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: škola i školske aktivnosti, zanimanja u porodici, mjesto življenja, kupovina voća i povrća, tradicionalna jela, odijevanje i stanovanje u arapskom svijetu, slobodne aktivnosti. Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na osmi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Iste karakterizira uvođenje dvojine kod svih vrsta promjenjivih riječi, glagolskog vremena perfekta (الماضي), upotreba glagola u prošlom i sadašnjem vremenu (المرفوع والمنصوب), u rečenicama se primjenjuju elementi kongruencije i linearne strukture. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: dvojina, pravilna množina muškog i ženskog roda, nepravilna množina, deklinacije

zamjenice: lične zamjenice (samostalne i spojene), pokazne zamjenice (u svim brojevima)

pridjevi: očekuje se upotreba fraza sa sljedećim pridjevima: قريب من بعيد عن جميل حار بارد kao i upotreba pridjeva sa značenjem boja, komparacija pridjeva (osnovna)

determinatori: određenost (putem genitivne veze) i neodređenost

brojevi: glavni brojevi (1-100) i cijele stotice (100-1000), redni brojevi do 30

glagoli: prošlo vrijeme (الماضي), indikativ i konjunktiv sadašnjeg vremena (المضارع المرفوع والمنصوب)

prilozi: frekventni prilozi mjesta, vremena i načina أمس بالأمس اليوم الآن غدا صباحا ظهرا مساء ليلا نهارا kao i priloški upotrijebljeni brojevi أولا ثانيا ثالثا

prijedlozi: primarni
prijedlozi, sekundarni
نحو بين أمام وراء
حين خلف

čestice: složene upitne
čestice من أين من متى إلى
متى لماذا عما عما
negativne čestice لا ما لن
afirmativne čestice نعم
طيب

veznici: و ف ثم أو أم لأن
لذلك

uzvici: يا أه آسف آسفة يا
سلام حقا

morfosintaksičke
strukture: genitivna veza
(الإضافة) sa prostim
strukturama tipa كتاب
الطالب, باب الغرفة,
prijedložna sintagma (جر
(ومجروور), fraze posjedovanja
(التوافر)

rečenice: linearna struktura
rečenica proširenih
objektom, atributima i
odredbama mjesta i
vremena.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj
oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

Na ovom nivou učenja treba
i dalje stavljati u fokus
učenje arapskog jezika bez
pritiska i straha od greške,
uz punu slobodu
neverbalnog i verbalnog
izražavanja. Učenici se
podstiču na uočavanje
strukturnih obrazaca i
zaključivanje na temelju
brojnih primjera kako bi
stekli znanja o jeziku koja
će potom primjenjivati
samostalno i funkcionalno.
Novi se sadržaji uvode na
temelju poznatih jezičkih
sadržaja prilagođenih nivou
jezičkog razvoja i iskustva
učenika te vodeći računa o

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje
odgojno-obrazovnog ishoda
su identične preporukama u
ishodu A.9.1.

međupredmetnoj korelaciji.

Treba posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezične vještina, s posebnim naglaskom na vještinu govora. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalози, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Potrebno je kreirati podsticajno okruženje i uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje arapskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim

postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

A.9.4

Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.

A.9.5

Učestvuje u kratkom i jednostavnom razgovoru poznate tematike.

A.9.6

Piše kratak tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Priprema i drži kratak i jednostavan uvježban govor u okviru poznate teme za koju je lično vezan.

Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa.

Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevne radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje.

Ispravlja svoj govor.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje informacije o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja ako nešto ne razumije.

Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje poštujući sagovornika.

Otpočinje, nastavlja i završava kratak i jednostavan razgovor.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše kratak i jednostavan tekst poštujući ortografska pravila.

Opisuje događaj, prethodna dešavanja, aktivnosti iz ličnog iskustva.

Opisuje nekolicinu vlastitih svakodnevnih situacija koristeći uzorak.

Oblikuje priču na osnovu slikovnog predloška.

Povezuje i primjenjuje osnovna načela pisanja.

Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst.

Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

B Međukulturna oblast	B.9.1 Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite i kultura arapskog svijeta.	B.9.2 Prikuplja i analizira informacije o arapskim zemljama i kulturama.	B.9.3 Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između arapske kulture i vlastite kulture.
	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
	Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite i arapske kulture. Poštuje različitosti arapske kulture u odnosu na vlastitu kulturu. Povezuje činjenice i saznanja o drugim kulturama s vlastitom kulturom. Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.	Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, religijom, arhitekturom, gastronomijom, duhovnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. arapskih zemalja i kultura te pravi poređenja s vlastitom kulturom. Samostalno izlaže prikupljene informacije o arapskim zemljama i kulturama. Objašnjava važnost učenja stranih jezika.	Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja između pripadnika arapske kulture s vlastitom kulturom. Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA
	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

B.9.4

Analizira kulturno osjetljive svjetonazore i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.

SJZ-2.3.2

Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose.

Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživlja se u situacije drugih osoba.

Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.9.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.9.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.9.2

Upotrebljava IKT za usvajanje nastavnih sadržaja.

C.9.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1

Sažima informacije iz nastavnih sadržaja u smislene cjeline.

Prikazuje uzročno-posljedičnu vezu među naučenim pojmovima.

Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i

SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Upotrebljava IKT za ponavljanje, prezentiranje i uvježbavanje nastavnih sadržaja.

Objašnjava i poredi informacije i sadržaje iz različitih izvora i iskazuje svoje ideje.

Sarađuje s nastavnikom i

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Pokazuje prijateljstvo, saradnju, altruizam, empatiju, i utvrđuje važnost učešća u društvenim aktivnostima.

Povezuje prethodno naučeno s novim znanjem i vještinama.

Analizira značaj kreativnosti

kreira vlastiti pojmovnik za oblast od vlastitog interesa.

Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

vršnjacima pri usvajanju nastavnih sadržaja korištenjem IKT-a.

u procesu prilagođavanja promjenama u društvu.

Preispituje vlastite stavove prema timskom, grupnom i radu u paru.

Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i uvažava mišljenje drugih.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.9.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

fraza i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, podvlačenje
nepoznate riječi, korištenje
poštapalica, izvođenje
zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog,
ima za cilj omogućiti
učenicima kreativnu
upotrebu arapskog jezika
putem raznovrsnih
aktivnosti koje će razvijati
kreativnu i produktivnu
kompetenciju. Namjera je
da razvijanje inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika a mogu
uključivati npr. poređenje
tradicionalne/narodne
muzike, savremenih
muzičkih pravaca,
tradicionalnih igara/nošnji,
predstavljanje omiljenog
pisca/književnog djela i
slično. Na ovaj način
postiže se bolja
međupredmetna korelacija,
koja je bitna za uspješno
učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna
kompetencija i
preduzetništvo mogu se
razvijati i npr. izradom
pozivnice, plakata,
letka/afiše, brošure,
snimanjem kratkog videa,
izradom razrednog bloga i
slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda
veoma bitna stavka jeste
interakcija učenika s
okruženjem u skladu sa

svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- I

Godine učenja i podučavanja predmeta: 5

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.I.1	B.I.1	C.I.1
A.I.2	B.I.2	C.I.2
A.I.3	B.I.3	C.I.3
A.I.4	B.I.4	
A.I.5		
A.I.6		
A.I.7		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.I.1 Interpretira sadržaj jednostavnog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.I.2 Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.I.3 Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. Selektuje informacije u smislu da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi i pravilno ih izgovara i akcentira. Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi i pravilno ih izgovara i akcentira. Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja.

Podešava kvalitet izgovora kratkog vokala „a“ u odnosu na pozicioniranje istog u kontaktu sa samoglasnicima.

Povezuje riječi u govorne i funkcionalne cjeline i skraćuje po potrebi duge vokale u izgovoru u skladu sa zahtjevima arapskog sloga.

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme:

putovanje, sport i zabava, moja domovina, arapski svijet i znamenitosti, arapski i međunarodni kalendar, muzički instrumenti, društvene mreže i svijet komunikacija, kupovina, vrijeme i vremenski uvjeti, poslovice i narodne umotvorine.

Vokabular: bira se i proširuje osnovni vokabular u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode antonimi i sinonimi te riječi stranog porijekla, posebno u domenu savremenih komunikacija.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u odnosu na deveti razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: jednina, dvojina, nepravilna množina, deklinacije, imenice ženskog roda po upotrebi i značenju

zamjenice: lične, pokazne i odnosne zamjenice

pridjevi: opisni pridjevi, pridjevi relacije, komparacija pridjeva, relativni i apsolutni

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

superlativ

determinatori: određenost
(putem genitivne veze) i
neodređenost

brojevi: glavni brojevi do
1000, redni brojevi do 100

glagoli: prošlo vrijeme
(الماضي), skraćeni način
(المضارع المجزوم), modalni
glagoli أراد أوْد استطاع أحبّ أجبّ
imperativ (الأمر) i
prohibitiv (النهي), pomoćni
glagoli ليس أليس أكان كان
u glagolsko-imenskim
predikatima), futur (سوف
(سوف)

prilozi: frekventni prilozi
mješta, vremena i načina
أمس بالأمس اليوم الآن غدا
صباحا ظهرا مساء ليلا نهارا

prijedlozi: primarni
prijedlozi, sekundarni
prijedlozi وراء أمام
حين خلف

čestice: upitne čestice ماذا
متى أين كيف كم بكم أيّ
uvodne rečenice
لماذا لمن لعل
partikule

veznici: لأن لأنّ لأنك
لذلك لأنّ لذلك مع ذلك

uzvici: يا الله يا ربّ سلام حقّا

morfosintaksičke

strukture: genitivna veza
(الإضافة), atributivna
sintagma (تركيب الوصف),
fraze posjedovanja (التوافر),
složene imenske strukture
كتاب الولد الصغير

rečenice: kongruencija
osnovnih elemenata,
linearna struktura rečenica
proširenih direktnim i
indirektnim objektom,
atributima i odredbama
mješta i vremena,
kongruencija.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-
jezičkoj oblasti ostvaruju se
uporedo s ostvarivanjem
ishoda u Međukulturnoj

oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka,

oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

oblasti i oblasti Razvoj
ličnosti i društvene
interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

A.I.4

Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o svakodnevnim poznatim temama.

A.I.5

Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.

A.I.6

Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom.

Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom.

Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu dokaza.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike.

U razgovoru koristi jednostavne jezičke strukture.

Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih.

Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše jednostavan tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila.

Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje.

Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne.

Koristi pisanje da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj

ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju

ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnom situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmeno interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita

ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je

teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

A.I.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog teksta srednje dužine.

[SJZ-4.3.1](#)

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.I.6.

B
Međukulturna oblast

B.I.1
Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.

B.I.2
Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj

B.I.3
Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim

[SJZ-2.3.1](#)

Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini.

Razmatra sadržaje tekstova o arapskim zemljama i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja.

Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima.

Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3](#)

Prepoznaje kulturne specifičnosti arapskih zemalja i poredi ih s vlastitim.

Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda.

Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve.

Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg.

Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.

[SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1](#)

Navodi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između arapskih kultura i vlastite kulture.

Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.

bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.I.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku.

Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenski i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.I.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.I.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.I.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.I.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju.

Povezuje informacije i

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu.

Opisuje i daje primjere

usvajanju nastavnih sadržaja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.

sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.I.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata,

letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- II

Godine učenja i podučavanja predmeta: 6

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.II.1	B.II.1	
A.II.2	B.II.2	C.II.1
A.II.3	B.II.3	C.II.2
A.II.4	B.II.4	C.II.3
A.II.5		
A.II.6		
A.II.7		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.II.1 Analizira značenje teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja i čitanja.	A.II.2 Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.II.3 Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. Čita tečno koristeći akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. Identifikuje intonaciju i akcenat.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: putovanja, zanimljivosti i popularne ličnosti, prijateljstvo i druženje, konflikti i rješavanje konflikta, dokolica, tradicija, raširena vjerovanja u arapskom svijetu, život ljudi u prošlosti, okoliš i zaštita okoliša, izbor zanimanja,	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

moja domovina, svijet
budućnosti.

Vokabular: bira se i
proširuje u skladu sa
uzrastom i predloženim
temama, vodi se računa o
povezanosti sa drugim
nastavnim
predmetima. Postepeno se
uvode antonimi i sinonimi te
riječi stranog porijekla,
posebno u domenu
savremenih komunikacija.

Gramatički sadržaji:
ponavljaju se i proširuju u
odnosu na prvi razred, vodi
se računa o postepenom
strukturiranju i povezanosti
sa drugim predmetima,
posebno b/h/s jezikom.
Učenici će koristiti
gramatičke strukture, a ne
učiti o njima

ortografija: postojano i
nepostojano „hemze“ (همزة
القطع وهمزة الوصل)

imenice: imenice
„nepotpune deklinacije“ عطا
فتى, imenice
„produžene deklinacije“
(الأسماء الخمسة)

zamjenice: određene i
neodređene odnosne
zamjenice الذي التي ما من

pridjevi: pridjevi
participskog porijekla (اسم
الفاعل واسم المفعول),
opisna komparacija

brojevi: distributivni i
neodređeni brojevi بعض عدة

glagoli: složena vremena
pluskvamperfekta (كان قد
فعل) imperfekta (كان قد
يفعل) i futura II (يكون قد
الماضي), pasiv (المضارع المجهول
المجهول والمضارع المجهول
prošireni trokonsonantski
oblici (المزيدات الثلاثية),
infinitivi (المصادر)

antonimi: upotreba غير عدم

kolokacije: tipa ذو المال
ذات اليوم

čestice: uvodne rečenične
partikule (إن وأخواتها),

iskazivanje vokativa (النداء)

morfosintaksičke

strukture: složena i razbijena genitivna veza (الإضافة)

sintaksa: gramatički i semantički subjekt (الفاعل), direktni i indirektni objekt (المفعول به), direktni i indirektni govor (uz glagole قال أورد روى)

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepijskih

slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4

Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o opštim i poznatim temama.

A.II.5

Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

A.II.6

Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama koristeći opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom.

Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja.

Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

Učestvuje u spontanim razgovorima srednje dužine

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše jednostavne i srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila.

Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva.

Prenosi i upoređuje elemente informacija iz

od jednostavnog do srednje složenog i daje kratke komentare na mišljenja sagovornika.

Koristi odgovarajuće fraze s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.

različitih izvora.

Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnom situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu,

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi

procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

(pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

A.II.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog i srednje složenog teksta srednje dužine.

[SJZ-4.3.1](#)

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.II.6.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

B Međukulturna oblast

B.II.1

Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u arapskim zemljama.

[SJZ-2.3.1](#)

Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz arapskih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini.

Analizira sadržaje tekstova o arapskim zemljama i

B.II.2

Istražuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-4.2.3](#)

Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskih zemalja i Bosne i Hercegovine.

Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda.

B.II.3

Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.

[SJZ-1.2.2](#) [SJZ-3.3.1](#)

Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika arapske kulture i vlastite kulture.

Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.

poredi ih s vlastitim okruženjem.

Uočava navike vršnjaka u arapskim zemljama i poredi ih s vlastitim.

Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na b/h/s jeziku.

Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi.

Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji.

Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.

međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.II.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku.

Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Analizira i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam).

Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini arapskih zemalja i u vlastitoj sredini.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.II.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.II.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.II.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.II.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima.

Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje,

Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate.

Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost.

Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.II.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

propitivanje, povezivanje sa
znanjem b/h/s jezika i
nekog drugog stranog
jezika, identifikacija glavne
ideje, vizualizacija,
grupisanje sadržaja,
zajedničko pisanje,
korištenje pripremljenih
fraz i izraza,
parafraziranje, pisanje po
modelu, kreiranje složenica,
korištenje poštapalica,
izvođenje zaključaka itd.
Mnemotehničke vještine se
mogu upotrebljavati za npr.
lakše i brže usvajanje
vokabulara, liste nepravilnih
glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj
omogućiti učenicima
kreativnu upotrebu
arapskog jezika putem
raznovrsnih aktivnosti koje
će razvijati kreativnu i
produktivnu kompetenciju.
Namjera je da razvijanje
inovativnosti i
preduzetništva postane
dijelom kulture školske
zajednice u kojoj se svi
osjećaju prihvaćeni i
uključeni.

Ostvarujući vezu s
Međukulturnom oblasti,
učenici se uključuju u
realizaciju različitih
(projektnih) aktivnosti kojim
produbljuju svoje
poznavanje kako arapske
tako i vlastite kulture i
tradicije. Aktivnosti se biraju
u skladu s potrebama i
interesima učenika a mogu
uključivati npr. organizaciju
Dana arapske poezije ili
Međunarodnog dana
arapskog jezika, analizu
književnih epoha, diskusije
o kaligrafiji, muzici,
kreiranje turističkog vodiča
(po izboru učenika), itd. Na
ovaj način postiže se bolja
međupredmetna korelacija,
koja je bitna za uspješno
učenje i usvajanje
međupredmetnih tema te
pruža mogućnost za
kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna
kompetencija i

preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- III

Godine učenja i podučavanja predmeta: 7

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.III.1	B.III.1	C.III.1
A.III.2	B.III.2	C.III.2
A.III.3	B.III.3	C.III.3
A.III.4	B.III.4	
A.III.5	B.III.5	
A.III.6		
A.III.7		
A.III.8		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.III.1 Zaključuje o značenju srednje složenog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.III.2 Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.III.3 Analizira i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine i srednje složene jezičke strukture.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom. Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. Čita izražajno i tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih riječi u rečenicama. Koristi ZDMG sistem transkripcije ukoliko se radi adaptaciji arapskog teksta.* Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjeru dubleta.*
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme:	Ključni sadržaji za navedeni	Ključni sadržaji za navedeni

obrazovanje, nauka i tehnologija, znamenitosti arapskog svijeta, historija i književnost Istoka, rekreacija, nafta i tehnološki napredak, sveta mjesta, islamofobija, velikani arapske historije, književnost i film.

Vokabular: bira se i proširuje u skladu sa uzrastom i predloženim temama, vodi se računa o povezanosti sa drugim nastavnim predmetima. Postepeno se uvode sinonimi i kolokacije, te riječi stranog porijekla.

Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na drugi razred, vodi se računa o postepenom strukturiranju i povezanosti sa drugim predmetima, posebno b/h/s jezikom. Učenici će koristiti gramatičke strukture, a ne učiti o njima

imenice: imenice mjesta (اسم المكان), imenice oruđa (اسم الآلات)

glagoli: prošireni četverokonsonantski oblici (المزيدات الرباعية), glagoli srca (أفعال القلوب), nepravilni glagoli tipa المثال, nepravilni glagoli tipa المضاعف, nepravilni glagoli tipa المهموز

čestice: كل جميع, بعض شبه

morfosintaksičke

struktura: apsolutna negacija (لا لنفي الجنس), kvazigenitivna veza tipa أكثر خبرة

sintaksa: dopune subjektu ili objektu (التوابع): النعت والتوكيد والبيان والبدل والحرف, opći objekt (المفعول المطلق), akuzativ mjesta i vremena (المفعول فيه), realna i irealna pogodbeno rečenica (الجملة الشرطية), slaganje vremena إن... ف... لو... ل

ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije,

misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.III.4

Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o opštim temama.

A.III.5

Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.

A.III.6

Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje srednje dugo, pripremljeno izlaganje o opštim temama u skladu s namjenom i publikom.

Bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih uvjerenja.

Daje kritičke osvrte o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva.

Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u razgovoru srednje dužine.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine.

U razgovoru koristi srednje složene jezičke strukture.

Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove i uvažava drugačije stavove.

Diskutuje na poznatu temu bez prethodne pripreme.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine primjenjujući ortografska pravila.

Integriše, povezuje i klasifikuje informacije iz različitih izvora.

Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja.

Formuliše pretpostavke, obrazlaže svoje stavove, navodi i upoređuje različita stajališta.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem

ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti,

ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevним situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u

ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova

tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

A.III.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta, srednje dužine i bliske tematike.

A.III.8

Pismeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto i usmeno prevodi vrlo jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik. / JIP

[SJZ-4.3.1](#)

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.III.7.

[SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1](#)

Pismeno prevodi jednostavne stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.

Konsekutivno prevodi vrlo jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i

semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevodenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevodenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevodenja moguće. Pismeno prevodenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevodenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevodenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevodenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevodenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulira leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krase onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevodenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevodenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevodenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevodenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

B
Međukulturna
oblast

B.III.1

Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.

B.III.2

Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.

B.III.3

Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.

[SJZ-2.3.1](#)

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3](#)

[SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1](#)

Zaključuje o doprinosu vlastite i arapske kulture u međunarodnom kontekstu.

Integrira sadržaje različitih tekstova o arapskim zemljama i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim.

Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u b/h/s jeziku.

Prepoznaje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik i tumači arabizme u b/h/s jeziku.

Razlikuje terminologiju koja se odnosi na korisnike arapskog jezika kao što je: arapski kao maternji jezik, klasični arapski jezik, moderni arapski jezik, kreol jezici i analizira njihove specifičnosti.*

Identifikuje i poredi kulturna obilježja bitna za pojedine arapske zemlje (npr. pravi poređenja između zemalja Arapskog zaljeva i Sjeverne Afrike).*

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s

Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama.

Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije.

Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda.

Analizira multikulturnu interakciju i višjezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.

Poredi norme kulturnog obraćanja u arapskim zemljama u formalnim i neformalnim situacijama.

Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.

Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u arapskim zemljama u odnosu na vlastitu sredinu.

Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskim kulturama i vlastitoj kulturi.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.

odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/udiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite

vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.III.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

B.III.5

Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog dvojezičnog rječnika. /JIP

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku.

Analizira kulturne i historijske činjenice o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi.

Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Uočava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita.

Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.III.1.

C Razvoj ličnosti i društvene interakcije

C.III.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.III.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.III.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1](#)

Analizira strategije učenja

[SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1](#)

Odabire pronađene

[SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2](#)

Donosi zaključke o važnosti

arapskog jezika.

Koristi analogije i metafore pri iskazivanju stavova i mišljenja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.

informacije koristeći IKT alate na osnovu zadatih kriterija.

Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja.

Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto.

Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika.

Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih.

Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Meqamata, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- IV

Godine učenja i podučavanja predmeta: 8

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.IV.1	B.IV.1	
A.IV.2	B.IV.2	C.IV.1
A.IV.3	B.IV.3	C.IV.2
A.IV.4	B.IV.4	C.IV.3
A.IV.5	B.IV.5	
A.IV.6		
A.IV.7		
A.IV.8		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.IV.1 Kritički procjenjuje sadržaj srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	A.IV.2 Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	A.IV.3 Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi upotrijebljenih u vezanim cjelinama i podešava izgovor i akcenat. Čita interpretativno koristeći akcenat, ritam i intonaciju odražavajući emocionalnu obojenost napisanog. Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju. Zaključuje o specifičnostima izgovora govornih varijanti i standardnog arapskog jezika. Čita tekstualne cjeline na osnovu ZDMG sistema transkripcije.* Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na

KLJUČNI SADRŽAJI

Predložene teme:

književne vrste i epohe
arapskog jezika, poezija i
usmena književnost,
prevozna sredstva,
globalno zagrijavanje,
migracije, zlatno doba
arapske civilizacije, drevni
gradovi Istoka, politički
odnosi i krize u arapskom
svijetu.

Vokabular: bira se i
proširuje u skladu sa
uzrastom i predloženim
temama, vodi se računa o
povezanosti sa drugim
nastavnim
predmetima. Postepeno se
uvode sinonimi i kolokacije,
te riječi stranog porijekla.

Gramatički sadržaji:

ponavljaju se i proširuju u
odnosu na drugi razred,
vodi se računa o
postepenom strukturiranju i
povezanosti sa drugim
predmetima, posebno b/h/s
jezikom. Učenici će koristiti
gramatičke strukture, a ne
učiti o njima

imenice: deminutiv (اسم
التصغير)

zamjenice: zamjenica
razdvajanja (ضمير الفصل),
odnosne zamjenice
(određene i neodređene)

brojevi: razlomci i procenti

glagoli: glagoli
transformacije (أفعال
التحويل), nepravilni glagoli
tipa الناقص, nepravilni
glagoli tipa اللفيف,
nepravilni glagoli tipa
الأجوف, pomoćni glagoli
(كان وأخواتها)

sintaksa: akuzativ stanja
(الحال), akuzativ uzroka ili
svrhe (المفعول له), akuzativ
izuzimanja (الاستثناء),
specifikativ (التمييز),
odnosna rečenica (الصفة
والصلة), vremenska i
mjesna rečenica, rečenica

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni
ishod su identični
sadržajima za ishod A.IV.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni
ishod su identični
sadržajima za ishod A.IV.1.

stanja (الجملة الحالية).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskog jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante standardnog arapskog jezika i kolokvijalnih govornih varijanti i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored

dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

sjedanja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.IV.4

Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom.

Kombinuje ciljni leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju.

Argumentovano iznosi svoje stavove.

Prezentuje tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje.

Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.

A.IV.5

Učestvuje u planiranom i neplaniranom, srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom i srednje složenom razgovoru.

Otpočinje, nastavlja i završava srednje dug i srednje složen razgovor.

Učestvuje u srednje dugim spontanim razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje.

Prati srednje složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta.

Argumentovano diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza.

Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.

A.IV.6

Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše različite vrste tekstova srednje dužine i složenosti: narativne, deskriptivne i argumentativne primjenjujući ortografska pravila.

Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izričaj.

Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv.

Kombinuje srednje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnom životu potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmeno interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i

govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

A.IV.7

Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.

[SJZ-4.3.1](#)

Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi.

Planira i organizuje misli i ideje.

Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta.

Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

A.IV.8

Pismeno prevodi srednje složen tekst i usmeno prevodi jednostavan tekst s arapskog na b/h/s jezik i obrnuto. / JIP

[SJZ-3.1.1](#) [SJZ-4.1.1](#)

Pismeno prevodi srednje složene stručne i književne tekstove s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.

Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s arapskog jezika na b/h/s jezik i obrnuto.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu A.IV.6.

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno korriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

Međukulturna oblast	Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u arapskim zemljama.	Procjenjuje stereotipe i predrasude kako u određenim kontekstima društvenog djelovanja tako i u medijima i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.	Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.
	SJZ-2.3.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
	Vrednuje doprinos vlastite i arapskih kultura u međunarodnom kontekstu. Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o arapskim zemljama i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za arapske zemlje kao i za Bosnu i Hercegovinu. Procjenjuje utjecaj arapskog jezika na b/h/s jezik. Kreira listu arabizama u b/h/s jeziku.* Procjenjuje razloge zašto je moderni arapski jezik direktni izdanak klasičnog arapskog jezika, i traži uporište u vanjezičkim i opštim karakteristikama tog jezika.*	Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama. Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg. Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem. Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.	Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u arapskom svijetu u odnosu na vlastitu sredinu. Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.
	PREPORUKE ZA OSTVARENJE	PREPORUKE ZA OSTVARENJE	PREPORUKE ZA OSTVARENJE
	ISHODA	ISHODA	ISHODA
	Ishodi u Međukulturnoj	Preporuke za ostvarenje	Preporuke za ostvarenje

oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i

odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.

odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.

književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.IV.4

Čita književna djela primjerena uzrastu na arapskom jeziku.

B.IV.5

Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na arapskom jeziku uz pomoć korijenskog dvojezičnog rječnika. /JIP

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na arapskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj.

Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o arapskim zemljama kroz djela koja čita.

Procjenjuje i poredi djela na arapskom jeziku s djelima južnoslavenskih i svjetskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. arapsko proljeće, islamofobija, kolonijalizam, cionizam) i poredi ih s onim u vlastitoj kulturi.

Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.

[SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2](#)

Objašnjava dijahronijski razvoj arapskog jezika kroz djela koja čita.

Stavlja djelo u društveni kontekst te istražuje historijsku pozadinu djela.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ishod B.IV.1.

ličnosti i društvene interakcije	(meta)kognitivne vještine i strategije.	kommunikacijske tehnologije.	preduzetništvo i društvenu interakciju.
	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja arapskog jezika. Kombinira različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.	Priprema kriterije i analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.	Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja arapskog jezika. Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.	
KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.	
PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno,	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.	Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP- 1.1.1, KMP-1.1.2, KMP- 1.1.3.	

afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, proširenih vrsta, itd.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. organizaciju Dana arapske poezije ili Međunarodnog dana

arapskog jezika, analizu književnih epoha, diskusije o kaligrafiji, muzici, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja, a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- III

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.III.1	B.III.1	C.III.1
A.III.2	B.III.2	C.III.2
A.III.3	B.III.3	C.III.2
A.III.4	B.III.4	C.III.3
A.III.5		
A.III.6		

A Komunikacijsko- jezička oblast	A.III.1 Analizira jednostavan tekst kratke do srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.III.2 Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu kratke do srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.III.3 Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u jednostavnim tekstovima kratke do srednje dužine.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Analizira sadržaje slušanog i čitanog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitano g sadržaja. Povezuje hronološki slijed događaja.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Primjenjuje intonaciju, akcenat i ritam u različitim govornim situacijama. Izgovara pravilno riječi i intonira rečenicu u skladu s govornom situacijom. Čita jednostavan tekst kratke do srednje dužine poštujući pravila čitanja i znakove interpunkcije.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme:porodica, pozdravljanje, oslovljavanje, čestitanje, dom, hrana i piće, odjeća i odijevanje, svakodnevne aktivnosti, praznici, arapske zemlje i gradovi. Vokabular: bira se osnovni vokabular u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

glasovni sistem i pismo: konsonanti, kratki i dugi vokali, dopunski znakovi u arapskom pismu

determinatori: određeni član (لام التعريف) i neodređeni član (النون)

imenice: gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež, određenost/neodređenost)

zamjenice: lične (samostalne i spojene), pokazne zamjenice

pridjevi: boje, pridjevi relacije (اسم المنسوب)

brojevi: glavni i redni brojevi do 20

glagoli: prošlo i sadašnje vrijeme (الماضي والمضارع)

prilozi: za mjesto, vrijeme i način

prijedlozi: primarni ب ل من عن على
prijedlozi إلى في
osnovni قبل بعد فوق
sekundarni تحت بين مثل

čestice: afirmativne, upitne, odrične, uvodnerečenične partikule (إن وأخواتها),

veznici: osnovno veznici و ف ثم

morfosintaksičke

strukture: atributivni sastav (تركيب الوصف), genitivna veza (الإضافة), i prijedložna sintagma (جر ومجروور)

rečenica: osnovni tipovi rečenice (الجملة الاسمية والجملة الفعلية), kongruencija elemenata i linearna struktura, iskazivanje posjedovanja.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

misli/detalja,
prepoznavanjem
teme/konteksta,
predviđanjem sadržaja,
sažimanjem, rješavanjem
raznih tipova zadataka,
razumijevanjem o čemu se
radi na osnovu riječi,
ilustracija, naslova,
podnaslova, poznate
tematike itd.

Napomena: Pored naprijed
navedenih poveznica ishod
se može sagledati i kroz
poveznicu SJZ-2.1.2.

A.III.4

**Koristi se jednostavnim
jezičkim strukturama u
govoru kratke do srednje
dužine o poznatim
temama.**

A.III.5

**Učestvuje u
jednostavnom razgovoru
kratke do srednje dužine
poznate tematike.**

A.III.6

**Piše kratak tekst poznate
tematike koristeći se
jednostavnim jezičkim
strukturama.**

[SJZ-3.2.1 SJZ-3.3.1](#)

Povezuje zadane smjernice
i govori jednostavan tekst
kratke do srednje dužine o
poznatim temama iz
svakodnevnog života.

Opisuje događaje iz ličnog
iskustva, svakodnevne
radnje i navike, prethodne i
planirane aktivnosti i
pričava bliske sadržaje.

Ispravlja svoj govor.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni
ishod su identični
sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Učestvuje u jednostavnom
razgovoru kratke do srednje
dužine prema utvrđenim
smjernicama.

Upotrebljava jednostavne
rečenice dok odgovara na
pitanja otvorenog tipa.

Razmjenjuje informacije o
bliskim temama i bira
naučene izraze koje
upotrebljava da mu se
pojasni značenje ključnih
riječi.

Otpočinje, nastavlja i
završava jednostavan
razgovor kratke do srednje
dužine.

Identifikuje i razlikuje
formalno od neformalnog
obraćanja i primjereno
reaguje na njih.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni
ishod su identični
sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše kratke i jednostavne
tekstove poštujući
ortografska pravila.

Informiše o događaju,
prethodnim dešavanjima,
aktivnostima iz ličnog
iskustva.

Opisuje nekolicinu vlastitih
svakodnevnih situacija
koristeći uzorak.

Oblikuje priču na osnovu
slika.

Planira strukturu i sadržaj,
uređuje i ispravlja svoj tekst.

Primjenjuje ortografska
pravila dok piše kratak i
jednostavan diktat.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni
ishod su identični
sadržajima za ishod A.III.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevним situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoј interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku,

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o stvarnim i izmišljenim događajima, prethodnim dešavanjima, aktivnostima iz ličnog iskustva itd. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost itd.), formi (pismo, poruka, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova

sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Potrebno je izbjegavati klasične diktate i usmjeriti ovu aktivnost više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

B Međuklturna oblast

B.III.1

Istražuje o sličnostima i razlikama između vlastite i arapske kulture.

B.III.2

Prikuplja i istražuje informacije o arapskim zemljama i njihovoj kulturi.

B.III.3

Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama.

[SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Poredi obilježja arapske kulture s obilježjima vlastite kulture.

Povezuje činjenice i saznanja o arapskoj kulturi s elementima vlastite kulture.

Identifikuje osnovne navike, običaje i tradiciju arapskih naroda s osvrtom na vlastitu kulturu.

Opisuje svakodnevne aktivnosti vršnjaka u arapskom svijetu i upoređuje ih s vlastitim.

Otkriva kulturne sličnosti i

[SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.3](#)

Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. u arapskom svijetu te pravi poređenja s vlastitom kulturom.

Otkriva aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim i znamenitim ličnostima, literaturi i arapskim gradovima.

Samostalno izlaže prikupljene informacije o arapskom svijetu i njegovoj

[SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1](#)

Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.

Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u arapskom svijetu s vlastitim načinom.

razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima.

Prepoznaje važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje

kulturi.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih i svjetskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.III.4

Izdvaža kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.

[SJZ-2.3.2](#)

Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak.

Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj i arapskoj kulturi na konkretnim primjerima.

Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.III.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.III.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.III.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.III.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

Odabire i primjenjuje strategije učenja arapskog jezika.

Uočava sličnosti i razlike između arapskog i b/h/s

[SJZ-1.3.2](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju.

Povezuje informacije i

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu.

Opisuje i daje primjere

jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor) te povezuje riječi koje su slične u arapskom i b/h/s jeziku.

Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa

sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.

Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.III.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

znanjem b/h/s jezika i nekih drugih stranih jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, korištenje poštalice, izvođenje zaključaka itd.

Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila.

Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana arapskog jezika, organizaciju „Dani arapske kulture u Bosni i Hercegovini“ (dani filma, kuhinje, muzike, poezije), učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama u arapskom svijetu ili školama u Bosni i Hercegovini u kojima se izučava arapski jezik itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

- Srednje
- IV

Godine učenja i podučavanja predmeta: 2

A Komunikacijsko-jezička oblast	B Međukulturna oblast	C Razvoj ličnosti i društvene interakcije
A.IV.1	B.IV.1	
A.IV.2	B.IV.2	C.IV.1
A.IV.3	B.IV.3	C.IV.2
A.IV.4	B.IV.4	C.IV.3
A.IV.5		
A.IV.6		

A Komunikacijsko-jezička oblast	A.IV.1 Izvodi zaključke o sadržaju teksta srednje dužine i složenosti prilikom slušanja i čitanja.	A.IV.2 Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	A.IV.3 Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u tekstu srednje dužine i složenosti.
	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
	Zaključuje o glavnoj temi, detaljima, informacijama, likovima u slušanom i čitanom tekstu te potkrepljuje svoje mišljenje dokazima iz teksta. Razlikuje bitne od nebitnih informacija i interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja. Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. Sažima tekstove koji se sastoje od nekoliko pasusa.	Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.	Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. Izgovara pravilno riječi i prilagođava rečeničnu intonaciju govornoj situaciji. Pravilno intonira upitne izraze. Čita pravilno poznate tekstove i nepoznate tekstove s usvojenim vokabularom.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	Predložene teme: moja domovina, znamenitosti arapskog svijeta, putovanje, kupovina, mediji i komunikacije, sport i zabava, historija i književnost, svijet budućnosti, zanimanja, obrazovanje, zdravlje, ljudsko tijelo i osjetila,	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

životna okolina.

Vokabular: bira se i proširuje u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima.

Gramatički sadržaji: biraju se prema dobi učenika i proizilaze iz njihovih funkcija; učenici će ih koristiti, a ne učiti o njima

imenice: dvojina, homonimi, sinonimi i kolokacije

zamjenice: lične, pokazne i odnosne zamjenice

pridjevi: pridjevi participskog porijekla, komparacija (osnovna)

brojevi: glavni i redni brojevi do 100

glagoli: glagolski načini sadašnjeg vremena (المرفوع والمنصوب), imperativ (الأمر) i prohibitiv (النهي), proširene vrste trokonsonantskih glagola (المزيدات الثلاثية), nepravilni glagoli, pasiv (المجقول)

prilozi: različiti prilozi mjesta, vremena, načina

prijedlozi: sekundarni prijedlozi, složeni prijedlozi من فوق

čestice: : afirmativne, upitne, odrične, uvodnerečenične partikule (إن وأخواتها)

veznici: različiti veznicikoordinacije i subordinacije و ف ثم لأن ل

morfosintaksičke strukture: složene imenske strukture, kvazi genitivna veza, fraze apsolutne negacije لا بد من

rečenica: rečenice proširene dopunama (atribut, objekt, adverbijalne oznake), pogodbeni rečenica (slaganje)

vremena), odnosno rečenice.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u arapskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u b/h/s jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava.

davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, sažimanjem, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 2.1.2.

A.IV.4

Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o poznatim temama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1](#)

Priprema i drži uvježban govor konkretne prirode (lični interesi, potrebe, želje).

Iznosi svoje mišljenje i stavove i potkrepljuje ih dokazima, daje objašnjenja i obrazloženja.

Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa.

Ispravlja svoj govor.

A.IV.5

Učestvuje u razgovoru srednje dužine i složenosti o bliskim temama u poznatim i predvidljivim situacijama.

[SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1](#)

Razmjenjuje informacije i ideje o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja.

Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje, daje prijedloge i reaguje na prijedloge poštujući sagovornika.

Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i složenosti.

Demonstrira različite komunikacijske situacije formalnog i neformalnog obraćanja.

A.IV.6

Piše tekst kratke do srednje dužine o poznatim temama koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.

[SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1](#)

Piše tekstove srednje dužine i složenosti na zadanu ili slobodnu temu poštujući ortografska pravila.

Opisuje stvarne i izmišljene događaje, vlastita i tuđa iskustva.

Istražuje i prikuplja informacije o zadanim temama iz različitih izvora i oblikuje ih u smislenu cjelinu.

Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne.

Koristi pisanje da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.

Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst.

Primjenjuje ortografska pravila dok piše jednostavan diktat srednje dužine.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje arapskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i

KLJUČNI SADRŽAJI

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o stvarnim i izmišljenim događajima, prethodnim dešavanjima, aktivnostima iz ličnog iskustva itd. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost itd.), formi (pismo, poruka, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj

govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Potrebno je izbjegavati klasične diktate i usmjeriti ovu aktivnost više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.1.

B Međukulturna oblast

B.IV.1

Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite i arapske kulture.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-3.3.1](#) [SJZ-4.2.3](#)

Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite i arapske kulture.

Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima.

B.IV.2

Prikuplja i analizira informacije o arapskom svijetu i njegovoj kulturi.

[SJZ-2.3.1](#) [SJZ-4.2.3](#)

Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. u arapskom

B.IV.3

Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između arapske i vlastite kulture.

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-3.1.2](#) [SJZ-3.3.1](#)

Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.

Upoređuje obrasce

Povezuje navike, običaje i tradiciju arapskog naroda s vlastitom kulturom.

Upoređuje zanimanja, hobije i svakodnevni život vršnjaka u arapskom svijetu s vlastitom svakodnevnicom.

Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.

Poštuje različitosti arapske kulture u odnosu na vlastitu kulturu.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o arapskoj kulturi. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i arapske kulture.

svijetu te pravi poređenja s vlastitom kulturom.

Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim i znamenitim ličnostima, literaturi i arapskim gradovima.

Samostalno prezentuje prikupljene informacije o arapskom svijetu i njegovoj kulturi.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

kulturnog obraćanja u arapskoj i vlastitoj kulturi.

Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.

Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na arapskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na arapskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o arapskoj kulturi. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s b/h/s jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih i svjetskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.IV.4

Analizira kulturno osjetljive svjetonazore i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.

[SJZ-2.3.2](#)

Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose.

Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima arapskog svijeta i Bosne i Hercegovine.

Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživlja se u situacije drugih osoba.

Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.

Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu B.IV.1.

C
Razvoj
ličnosti i
društvene
interakcije

C.IV.1

Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.

C.IV.2

Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

C.IV.3

Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

[SJZ-1.1.2](#) [SJZ-2.1.2](#) [SJZ-2.2.1](#)

[SJZ-1.3.2](#) [SJZ-2.1.1](#) [SJZ-4.3.1](#)

[SJZ-1.3.1](#) [SJZ-2.3.2](#) [SJZ-3.3.2](#)

Prilagođava strategije učenja arapskog jezika svojim sposobnostima.

Iz konteksta prepoznaje značenje nepoznatih riječi i objašnjava ih.

Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja.

Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima i antonima iz oblasti od vlastitog interesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja arapskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi arapskog jezika kao što su:

Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate.

Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju.

Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost.

Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja arapskog jezika.

Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.

Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih.

KLJUČNI SADRŽAJI

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim jezičkim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke i Međukulturne oblasti.

PREPORUKE ZA OSTVARENJE

ISHODA

Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama u ishodu C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.

predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem b/h/s jezika i nekih drugih stranih jezika, identifikacija glavne ideje, vizualizacija, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, korištenje poštalice, izvođenje zaključaka itd.

Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu arapskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako arapske tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana arapskog jezika, organizaciju „Dani arapske kulture u Bosni i Hercegovini“ (dani filma, kuhinje, muzike, poezije), učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama u arapskom svijetu ili školama u Bosni i Hercegovini u kojima se izučava arapski jezik itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te

pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ- 4.3.2.

Učenje i podučavanje

Učenje arapskog jezika omogućava učeniku da promišlja, zaključuje, sarađuje, istražuje, doseže kreativno i stvaralačko znanje, kao i da se na različite načine služi arapskim jezikom s ciljem primjene u stvarnim životnim situacijama, ostvari direktnu vezu s njegovim govornicima i literaturom, te dijelom vlastitog kulturnog naslijeđa na arapskom jeziku. Temeljni principi podučavanja arapskog jezika zasnovani su na ciljevima i ishodima učenja koji teže ka tome da se učenik osamostali, te da postigne samoostvarenje.

U prvim godinama učenja stranog jezika, kada su učenici znatiželjni, vole da se igraju i koriste maštu, potrebno je koristiti aktivnosti kojima je cilj da pobude i razviju motivaciju za učenje. Jezik u ovom periodu se uglavnom uči kroz igru, imitiranjem, ponavljanjem, a kasnije čitanjem i pisanjem. Rad u parovima ili grupama uz smjenu različitih aktivnosti doprinosi dinamici časa i pažnji učenika. Nastavnik treba da daje podršku učenicima, posebno prilikom usmenog izražavanja, ali i drugih aspekata nastave u kojima su izloženi reakcijama drugih.

Motivacija u nastavi arapskog jezika direktno je vezana za lične želje i ambicije ali i za neke druge odrednice, kao što je postizanje dobrih rezultata. Nastavnik motivira učenike svojim vlastitim primjerom tako što je pozitivan i raspoložen, na temelju čega nastaje opuštena i ugodna radna atmosfera, koja je preduslov za uspješan nastavni proces. Motivaciju održava inovativan i raznovrstan pristup u osmišljavanju aktivnosti na satu, gdje je u fokusu učenik koji je aktivan, koji analizira, istražuje, povezuje, upoređuje, tumači, donosi zaključke, procjenjuje, vrednuje. Nastavnik motivira učenike i razvijanjem pozitivnih uvjerenja o uspješnosti u savladavanju arapskog jezika kod svakog pojedinog učenika. Razvijanje pozitivnih uvjerenja o uspješnosti je izrazito bitan početkom puberteta, jer je to period i dinamičnijeg učenja arapskog jezika u kojem se javlja strah od mogućih grešaka, te nastaju fonetsko-fonološke i druge barijere i smetnje, koje vremenom mogu značajno utjecati na djelimični ili potpuni pad motivacije.

Nastavnik kao moderator, pomagač i savjetnik u nastavi koja je usmjerena na učenika, je najvažnija karika u nastavnom procesu. On je taj koji motivira učenika i koji održava motivaciju. Nastavnik koji je spreman pomoći trudi se da učenik nastavnom procesu pristupa s ljubavlju, bez straha, što ga oslobađa bilo kakve vrste stresa, te stvara preduslov za relaksiranu komunikaciju, koja je i cilj moderne metodike učenja i podučavanja stranih jezika. Nastavnik je taj koji različitim metodama i aktivnostima podržava učenika da bude aktivan, da istražuje, kako bi se osamostalio. U osnovi je zahtjev za postupnim prenošenjem odgovornosti s nastavnika na učenika. Kako bi ovaj proces bio što djelotvorniji potrebno je dosljedno primjenjivati metodu modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Takav koncept nastave

podrazumijeva različite kognitivne i socijalne strategije učenja. Nastavnik se ne zadovoljava reprodukcijom, tj. ponavljanjem, jer takav kvalitet ostvarenog znanja ima efekta samo u učionici.

Kako bi učenici predviđenim tempom ostvarili odgojno-obrazovne ishode potrebna su i adekvatna nastavna sredstva. Nastavnicima arapskog jezika su danas na raspolaganju brojni i raznovrsni izvori znanja kako za njihove učenike tako i za njih same. Pored štampanih oblika, na raspolaganju su i elektronske verzije udžbenika, radnih sveski, priručnika za nastavnike, rječnika (jednojezičkih i dvojezičkih), gramatika, itd. U učenju i podučavanju stranih jezika vrlo je važno koristiti autentične materijale, digitalne ili printane, te multimedijalne materijale iz više izvora uz poštivanje principa primjerenosti. Nastavnik treba i učeniku da omogući učestvovanje u izboru materijala koji su mu zanimljivi, što aktivira učenika da samostalno istražuje, bira i odlučuje. Na ovakav način se, uz komunikacijsko-jezičku i međukulturnu komponentu potiče razvoj ličnosti i samostalnost.

Okruženje koje pozitivno utiče na proces učenja i podučavanja arapskog jezika jeste svijet savremenih tehnologija. Učenici već od najranije dobi koriste svakodnevno digitalne alate i isti su neizostavan element njihovog života. Stoga je iste neophodno koristiti i kao alate za uspješno učenje i podučavanje arapskog jezika i kreiranje digitalnog okruženja podesnog za proces učenja.

Ovisno o godini učenja i podučavanja arapskog jezika, tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definiše dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim aktivnostima.

	VRLO KRATAK TEKST	KRATAK TEKST	SREDNJE DUG TEKST	DUG TEKST
SLUŠANJE I ČITANJE	do 100 riječi	100 – 250 riječi	250 – 500 riječi	više od 500 riječi
PISANJE	do 60 riječi	60 – 100 riječi (ovisno o vrsti teksta)	100 – 200 riječi (ovisno o vrsti teksta)	više od 200 riječi
GOVOR	monolog: ½ – 1 minutu interakcija: 1 – 1½ minute	monolog: 1 – 2 minute interakcija: 1½ – 2½ minute	monolog: 2 – 3½ minute interakcija: 2½ – 5 minuta	monolog: 3½ – 5 minuta interakcija: 5 – 8 minuta

Prema složenosti tekst može biti vrlo jednostavan, jednostavan, srednje složen, složen i vrlo složen. Pokazatelji određivanja složenosti teksta su kvantitativnost i kvalitativnost, kao i samo poznavanje teme i leksike teksta. Kvantitativnost je obilježje fokusirano na dužinu riječi, rečenica, njihovu frekventnosti, formu. Kvalitativna obilježja se odnose na tip teksta, na stilske odrednice teksta, na njegove tehničke specifičnosti i sl. U kontekstu složenosti teksta, uzimajući kvantitativne i kvalitativne odrednice, značajnu ulogu ima nastavnik, koji vrši procjenu prema predznanju učenika i navedenim pokazateljima.

Autentični tekstovi, a u višim razredima to mogu biti i književni tekstovi, omogućavaju učeniku

da upoznaje, osjeti i djelomično “živi” jezik i kulturu izvornih govornika. S obzirom na to da je za učenje i podučavanje važno upoznavanje i kulturnih sadržaja, neophodan je dodir s istima i izvan učionice, što se omogućuje ekskurzijama, programima mobilnosti, ili putem raznih aplikacija i programa za učenje stranih jezika, društvenih mreža, kao i svim vrstama multimedijских sadržaja na arapskom jeziku.

Međukulturni pristup u učenju i podučavanju arapskog jezika podrazumijeva razvoj međukulturne interakcije, koja podstiče prihvatanje kulturnih različitosti bez predrasuda i formiranje stava o neophodnosti poštivanja i uvažavanja vrijednosti svih kultura. Teme kroz koje se jačaju kulturno osjetljivi svjetonazori bazirane su na stvarnim situacijama i dilemama (razlike i sličnosti, preispitivanje vlastitih stereotipa i predrasuda, međukulturna komunikacija, rješavanje nesporazuma, itd.).

Učenje i podučavanje arapskog jezika prilagođeno stvarnim potrebama učenika, rukovodi se načelima inkluzivnosti, individualizacije, personalizacije i diferencijacije. Načelo inkluzivnosti, utemeljeno na pravu svih na kvalitetno obrazovanje, posebno se usmjerava na ranjive skupine, kao što su osobe nižeg socijalno-ekonomskog statusa, osobe sa invaliditetom, osobe iz ruralnih područja, rasne, nacionalne i vjerske manjine. Načelo diferencijacija u fokus stavlja učenika, njegove želje i preferencije. Metodologija i tehnika u radu s učenicima prilagođeni su grupi. Personalizirani pristup usmjeren je na učenika koji aktivno sudjeluje u procesu učenja i podučavanja. On kreira, sprovodi i uređuje vlastiti proces učenja arapskog jezika. Metode i ciljevi rada variraju od učenika do učenika, s obzirom na to da ovakav princip rezultira najvišim stepenom znanja, tj. stvaralačkim ili kreativnim znanjem. Učenici samoinicijativno donese materijale, sastave koje su lično napravili, itd. Individualizacija podrazumijeva iste ciljeve za sve učenike, ali dinamika usvajanja sadržaja može varirati. Individualni pristup igra važnu ulogu u učenju i podučavanju arapskog jezika u radu s učenicima s posebnim potrebama ili poteškoćama u procesu učenja.

Da bi se postigao najbolji mogući efekt, savremena didaktika preporučuje komunikativni pristup, koji komunikaciju i rad u timu stavlja u prvi plan, te učenje koje se temelji na zadanom (metodom ilustracije i crtanja, rješavanje problemskih situacija, planiranje putovanja), pri čemu se poštuje princip primjerenosti uzrastu. Integrisano učenje i podučavanje arapskog jezika podrazumijeva razvoj jezičkih vještina i izradu sadržaja koji nisu sastavni dio samog arapskog jezika, ali se obrađuju kroz arapski jezik, npr. integracija web alata, aplikacija, multimedija, itd.

S tim u vezi je i projektno učenje koje se najčešće realizuje kroz jezičko izborno područje zasnovano je na iskustvenom učenju. Projektno učenje podrazumijeva timski rad i rad izvan učionice na različite teme i stvarne problem (ekološka svijest, odlazak mladih iz BiH, itd.). Rad u paru se sprovodi, uglavnom, kod kooperativnog učenja koje ima za cilj izradu projekata, koji doprinose cjelokupnom razvoju učenika. Stoga je potrebno kombinirati metode i pristupe u navedenom modelu. Aktiviranje svih čula, povezivanje fizičkog pokreta, govora i emocija (dijalozi, recitacija, pjesme itd.) neizostavni su i kod učenja i podučavanja arapskog jezika.

Vrlo važan pristup u učenju i podučavanju arapskog jezika jeste kompetencijski pristup, jer se temelji na operativnom znanju, tj. stavljanje arapskog jezika u funkciju u stvarnim situacijama (npr. telefonski razgovori, intervju za posao, odlazak u kupovinu, itd.). Pomenuti pristupi i metode koriste se u kombinaciji, jer samo tako doprinose razvoju učenika i njihovom samoostvarenju u nastavi arapskog jezika.

Vrednovanje u predmetnom kurikulumu

Vrednovanje omogućava nastavniku i svim učesnicima procesa učenja i podučavanja da kontinuirano prate nivoe postignuća i postavljenih ciljeve učenja i podučavanja, te odgojno-obrazovnih ishoda učenja. Također, putem vrednovanja nastavnik dobija informaciju o tome da li je njegov način podučavanja bio efikasan i uspješan, a učenik informisan o postignućima i ostvarenju ishoda učenja iz pojedinih oblasti.

Tri su aspekta vrednovanja: vrednovanja naučenog, vrednovanja za učenje i vrednovanje kao učenje. Prvi aspekt, vrednovanje naučenog, je povezan sa sumativnim vrednovanjem, što podrazumijeva vrednovanje nivoa postignuća učenika tokom školske godine ili na samom kraju. Vrednovanje jezičko-komunikacijskih vještina se može vršiti integrisano ili odvojeno. Integrisano se vrši putem testova s određenom tematikom u kojima su zastupljeni zadaci čitanja, slušanja, pisanja i govora, a rezultat je jedna ocjena. Ukoliko vještine vrednujemo odvojeno, onda se radi test slušanja, koji rezultira jednom ocjenom ili test s fokusom na neku drugu jezičku vještinu.

Izolovani sumativni gramatički testovi nisu realni pokazatelji razvijenosti učenikovih vještina, te je dobro u nastavi arapskog jezika koristiti testove na osnovu kojih se može pratiti učenikov napredak i njegovo postignuće. Takvi testovi podrazumijevaju integrisan pristup vještina, kao i gramatiku i vokabular. Vrednovanje putem navedenih testova se vrši nakon obrađene tematike ili lekcije/lekcija koje su srodne. Vrednovanje se vrši brožčanom ocjenom od jedan do pet.

Vrednovanje za učenje je povezano s formativnim vrednovanjem, koje je sastavni dio kontinuiranog praćenja učenja i podučavanja. Radi se o kvalitativnoj informaciji o procesu učenja i podučavanja, kako za nastavnika, tako i za učenika. Formativno vrednovanje ne razultira ocjenom. Vrednovanje za učenje se realizuje putem kvizova, listića za učenike u kojima daju osvrt na materiju, prezentacija itd. Tokom navedenih aktivnosti nastavnik je posmatrač koji bilježi nedostatke, te nakon toga ukazuje učeniku na propuste, pri čemu vodi računa o načinu na koji saopštava greške, jer kritika treba da bude konstruktivna i motivacijska.

Savremni pristup učenju preferira vrednovanje kao učenje, čemu odgovara sintagma "cjeloživotnog učenja". Naime, učenika tokom školovanja treba osposobiti da je sposoban da sam uči, da pamti, promišlja, zaključuje... Na predmetu Arapski jezik takav vid učenja i podučavanja je moguće realizovati putem diskusije, anketa, evaluacija i sl. s ciljem da se potakne učenik na samovrednovanje svog rada, na postavljanje ciljeva u učenju arapskog jezika, na svijesti o slabostima u procesu učenja, itd. Samoocjenjivanje ili ocjenjivanje između vršnjaka se može primjenjivati prilikom vrednovanja pisanja ili govora, naravno uz skale za

vrednovanje koje priprema nastavnik.

Pored navedenog sumativnog i formativnog vrednovanja, postoji i dijagnostičko vrednovanje. To su testovi koji se daju na početku školske godine, kada je nastavniku potrebna informacija o stepenu usvojenosti ishoda u prethodnom period. Navedeni testovi su pomoć i informacija učeniku o eventualnim nedostacima i propustima u prethodnom period učenja i podučavanja arapskog jezika. Navedeni testovi ne rezultiraju ocjenom, njihov cilj je povratna informacija o postignutom.

Vokabular, jezičke strukture, gramatika i gramatičke strukture, fonetsko-fonološke norme se prate i vrednuju formativno tokom nastavnog procesa, a njihova primjena, u pisanju i govoru, se vrednuju sumativno. Uzrast učenika treba biti usklađen s onim što se vrednuje, odnosno treba biti usklađena sa stepenom znanja predviđenim za navedenom godinom učenja (u skladu sa ZEROJ-em).

Zaključivanje ocjena iz Arapskog jezika vrši se u skladu s važećim pravilnikom o vrednovanju Zeničko-dobojskog kantona. Ona se izvodi sintezom ocjena koje su nastale kontinuiranim praćenjem i vrednovanjem postignuća ishoda koji su definirani u predmetnom kurikulumu. Ključne kompetencije se vrednuju posredno kroz sve druge oblasti.

Ispravno provjeravanje i ocjenjivanje treba slijediti didaktičko-metodičke zahtjeve:

- mnogostrukost; ocjenjuju se znanje, radne navike, interes za predmet, subjektivne i objektivne mogućnosti učenika - dakle, ocjenjuje se cjelokupan učenikov rad;
- kontinuiranost; rijetko i temeljno ispitivanje treba izbjegavati u nastavi stranog jezika, mnogo je bolje kraće i češće ispitivati;
- provjeravanje i ocjenjivanje treba da je ekonomično;
- ocjena treba da bude javna, te je zadatak nastavnika da je obrazloži i prokomentira;
- provjeravanje treba da bude raznoliko i raznovrsno.

Česte su greške prilikom provjeravanja i ocjenjivanja. One se pojavljuju kod provjeravanja i ocjenjivanja gramatike, kao i kod stepena usvojenosti novih riječi. Nastavnici često gramatičko gradivo i nove riječi ispituju odvojeno od praktične upotrebe. Gramatika se ispituje putem tabela, šablona, konjugacija i sl, a nove riječi iz rječnika, pojedinačno, tako da su učenici prisiljeni na mehaničko ponavljanje, ali ne uče i primjenu nastavnih sadržaja, što je primarni cilj u nastavi metodike nastave stranih jezika. Gramatika je sredstvo ka cilju, usvajanje novih riječi također, a cilj je osposobiti učenike da pismeno i usmeno komuniciraju na stranom jeziku, u skladu s njihovim uzrastom, u skladu s profilom škole i sl.

U toku školske godine rade se 4 pismene zadaće u razredima u kojima je sedmični fond 3 nastavna sata ili više, odnosno 2 pismene zadaće u razredima gdje je sedmični fond 2 sata, te najmanje 2 niza zadataka objektivnog tipa u svim razredima. Isti se raspoređuju ravnomjerno

po polugodištima tokom nastavne godine.

Izuzetak je IV razred, prvi strani jezik u nejezičkim izbornim područjima, u kojem se rade 3 pismene zadaće, od kojih 2 u prvom i 1 u drugom polugodištu. Njihovo koncipiranje i sadržaj treba osmisлити tako da predstavljaju što obuhvatniji presjek gradiva koje se s učenicima obrađivalo i uvježbavalo u proteklom periodu.

Provjeravanje znanja učenika bi se trebalo vršiti na svakom satu, kontinuirano, tokom rada u grupi, u paru, individualno. Cilj provjeravanje jeste da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, kao i nastavnik. Početno provjeravanje se vrši na početku školske godine, kako bi nastavnik dobio opći utisak o postojećem stepenu znanja učenika. Ovakva provjera služi nastavniku kao smjernica za pripremanje i planiranje svoje nastave u budućem radu. Zajedno s učenicom nastavnik ovakvom vrstom provjere pomaže u praćenju napretka učenika, ali prati i svoj rad, propuste i sl. Nastavnik, također, treba da vodi evidenciju o praćenju učenika uz sve relevantne podatke, ocjene iz pismenih zadaća, testova, aktivnosti, redovnosti, kvaliteti izrade domaćih zadaća, itd.

Radi uspješnijeg i objektivnijeg ocjenjivanja, preporučuju se i kraće provjere znanja i napredovanja učenika putem izrade testova, kontrolnih zadataka, pismenih vježbi, upitnika, itd. (10 – 15 minuta) nakon svake obrađene nastavne jedinice, uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek ukazujući učenicima na jače i slabije strane. Nastavnik na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik, sa svoje strane, u svakom trenutku zna vlastiti nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Provjeravanje znanja ne podrazumijeva uvijek i ocjenjivanje. Svako provjeravanje i ocjenjivanje znanja treba sprovoditi prema unaprijed utvrđenim i jasnim kriterijima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika. Ovakvo provjeravanje predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku i nastavniku u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća.

Nastavnik treba da podstiče samoocjenjivanje učenika koje ga motiviše za rad i razvija aktivan odnos prema procesu učenja omogućavajući mu da bolje spozna slabije ili jače strane vlastitih mogućnosti. Na kraju određenog višegodišnjeg perioda/ciklusa vrši se konačno-finalno provjeravanje znanja, bilo da je riječ o internoj ili eksternoj evaluaciji, kao pokazatelju opšteg nivoa znanja.

Načini vrednovanja jezičkih vještina

Da li su učenici razumjeli određene sadržaje vrednuje se usmeno ili pismeno: odgovaranjem na postavljenja pitanja, uz eventualna obrazloženja, postavljanjem pitanja, putem razgovora, opisivanja, davanje nekog rezimea, popunjavanjem praznina, objašnjavanjem ključnih riječi, povezivanje slika s pasusima teksta, utvrđivanjem redoslijeda slika ili pasusa nekog teksta i sl.

Da li su učenici sposobni da vode komunikaciju usmenim putem nastavnik provjerava tako što prati izgovor, tečnost izražavanja, logički slijed onoga što učenik izlaže, primjerenost situaciji, korištenje adekvatne leksike, koliko je gramatički ispravno (fokus je na razumljivosti sadržaja, a tek onda na gramatici), ispravan redoslijed riječi unutar rečenice.

Koliko su učenici sposobni da se izražavaju pismenim putem nastavnik vrednuje putem pisanja poruka, pisma, eseja, maila, rezimea, kritike, pozivnice, popunjavanja formulara i sl. Nastavnik obraća pažnju na prilagođenost riječi temi, na jasnoću izražavanja, na leksiku koju bira, logički slijed misli, redoslijed riječi u rečenici. Također, vodi računa i o poštivanju obrađenih gramatičkih sadržaja, s tim da je prioritetna razumljivost sadržaja, a tek onda i gramatika.

